

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, SAUSIO - JANUARY 23, 2008

Vol. XCIX Nr. 15

Lietuvos prezidentas perspėja apie „šaltąjį karą“

Lietuva turi sumažinti energetinę priklausomybę nuo Rusijos, pasirinkdama savo energetinius šaltinius.

Vilnius, sausio 22 d. (AFP-BNS) – Rusijos ekonomikos pakilimas gali paskatinti Kremlių pradėti naują „šaltąjį karą“, perspėja Lietuvos prezidentas V. Adamkus.

„Tai svarbus klausimas, ir aš netikiu, kad šiuo metu kas nors iš mūsų – Europos Sąjunga, Jungtinės Valstijos ar kuri nors kita didelė jėga – gali į jį atsakyti. Tačiau aš manau, kad Vakaruose šis svarbus klausimas sukasi kiekvieno galvoje“, – įtakingam Jungtinės Karalystės finansų dienraščiui „The Financial Times“ sakė V. Adamkus.

Lietuvos prezidentas įvardijo ženklus, liudijančius didėjančią Rusijos kategoriškumą užsienio politikoje, įskaitant valdžios spaudimą uždaryti du Britų tarybos biurus, „žvanginimą kaip ginklais“ energetiniais ištekliais ir nuolatinį politinį bei ekonominį spaudimą Baltijos šalims.

Nukelta į 6 psl.

Nacionalinio diktanto plakatas

Nacionaliniame diktante – naujovės

Vilnius, sausio 22 d. (Alfa.lt) – Šeštadienį „Atgimimas“ ir Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija kviečia Lietuvos gyventojus ir užsienyje gyvenančius lietuvius dalyvauti Nacionaliniame diktante. Šiais metais Nacionalinio diktanto dalyvių laukia kelios naujovės. Diktantas savivaldybių skirtose salėse bus rašomas ant savaiminio kopijavimo popieriaus, tad dalyviams nereikės ilgai laukti, kad sužinotų padarytas klaidas.

Taip pat visi dalyviai bei Lietuvos interneto svetainių lankytojai galės rinkti gražiausią lietuvišką žodį. Kas Lietuvoje yra raštingiausias ir koks žodis gražiausias, sužinosime vasario 23 dieną.

Pasaulio lietuviai kviečiami dalyvauti dainos konkurse

Vilnius, sausio 22 d. (Lietuviams.com) – Pasaulio lietuviai kviečiami dalyvauti geriausios dainos konkurse. Jame gali dalyvauti lietuvių autoriai nuo 14 metų, gyvenantys tiek Lietuvoje, tiek ir užsienyje. Konkursui siūlomą dainą gali kurti vienas, du arba grupė autorių, skelbia organizatorius Lietuvos autorių teisių gynimo asociacijos agentūra.

Pasak projekto vadovo Gedimino Zujaus, dainų konkursas vyks trimis turais. Komisija, susipažinusi su visomis konkursui pateiktomis dainomis, išrinks geriausias. Antrajame ture vyks dar griežtesnė atranka: į finalą galės patekti tik 15 geriausių kūrinių. Šios dainos bus atliktos 2008 m. balandžio mėn. baigiamajame koncerte, kurį rodys televizija. Tuomet komisijos ir žiūrovų sprendimu bus išrinkti dainų konkurso nugalėtojai. Prizinis fondas užsienio autoriams bus sudarytas iš konkurso rėmėjų lėšų.

„Šis konkursas – puiki idėja. Galbūt jis prisidės prie lietuviškos popmuzikos gelbėjimo iš muzikinio šlamšto šiukšlyno, skambančio kasdien per kone

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Tradicinės „Verpsčių“ Kūčios (p. 2).
- Dėmesio, „Draugo“ skaitytojai (p. 3)
- Šiluvos žinia išeivijoje, nr. 6 (p. 4, 8)
- Dvigubų pilietybių ir žalių kortų medžioklė. Antroji banga (p. 4, 9)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 5)
- Pajūris gali nesulaukti vokiečių (p. 8)
- Telšių Žemaitės gimnazijos 90–metį minint (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.40 LT
1 EUR — 3.45 LT

Reikalaujama išslaptinti informaciją apie Baltijos jūroje palaidotą cheminį ginklą

Klaipėdos uostas.

Andriaus Petrulevičiaus nuotr.

Vilnius, sausio 22 d. (Alfa.lt) – Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos (ETPA) pirmininkas Luis Maria de Puig įpareigotas kreiptis į NATO ir pareikalauti išslaptinti po II pasaulinio karo palaidoto Baltijos jūroje cheminio ginklo vietas. Taip nusprendė Strasbūre posėdžiavęs ETPA Aplinkosaugos, žemės ūkio ir regioninių reikalų komitetas.

„Kol ši informacija nebus išslaptinta ir nebus ištirta ten esančio che-

minio ginklo būklė, neįmanoma užtikrinti dujotiekio per Baltijos jūrą saugumo“, – sakė ETPA paskirtas ekspertas, rengiantis pranešimą apie palaidoto cheminio ginklo grėsmes Baltijos jūroje parlamentaras G. Jakavonis. Jis informavo, kad ETPA komiteto narius papiktino NATO požiūris į šią problemą, kuri yra vienas iš ETPA prioritetų aplinkosaugos politikoje.

Nukelta į 6 psl.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-22-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

1923 m. sausio 15 d., taigi jau prieš 85 metus, Klaipėdos kraštas buvo išvaduotas ir vėl prijungtas prie Lietuvos. Šia proga skautai ir jūrų skautės rengia tradicinį minėjimą.

Nerijos tunto jūrų skautės ir Lituanicos tunto jūrų skautai kviečia jus į tradicinį Klaipėdos dienos minėjimą.

Kada? Šeštadienį, 2008 m. sausio 26 d.

ir 1:15 v. p. p. susimąstymas Pal. Jurgio Matulaičio misijoje

Kur? 1:45 v. p. p. iškilminga sueiga Lietuvių fondo salėje

****Sesės ir broliai dalyvauja tvarkingomis išėiginėmis uniformomis.****

Jei turite klausimų, skambinkite
j.v.s. fil. Taiydai Chiapetta: 708-839-4438.

ČIKAGOS LIETUVIŲ SKAUTŲ TUNTŲ PRANEŠIMAS

Tradicinė Čikagos lietuvių skautų Kaziuko mugė įvyks
š. m. kovo 9 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Kaziuko mugė yra vienintelis skautų lėšų telkimo vajas. Praėjusiais metais skautai pridėjo dar vieną lėšų telkimo vają — didžiąją piniginę loteriją. Ši loterija pavyko sėkmingai. Pirmosios vietos laimėjimas buvo 1,500 dol. Kadangi loterija buvo tokia sėkminga, Čikagos skautai ir akademikai nutarė šiais metais ir vėl tokią loteriją suorganizuoti. Bilieto kaina 5 dol. Šie bilietai bus išsiųsti per ateinančią savaitę.

Nenorėdami prašyti tų pačių žmonių aukų, prašome šiuos bilietus išplatinti savo draugams, pažįstamiems, giminėms.

Daugiau informacijos apie šią loteriją galima gauti pas Čikagos tuntų tuntininkus: „Lituanicos“ tunto tuntininką, ps. fil. Liną Paužuolį, tel.: (630)830-9460; „Nerijos“ tunto tuntininkę, j.v.s. fil. Taiyda Chiapetta, tel.: (708)839-4438; „Aušros vartų/Kernavės“ tunto tuntininkę, ps. Aušrą Jasaitytę-Petry, tel.: (708)349-8432.

Bilietų traukimas įvyks Kaziuko mugės metu. Laimėtojas neprivalo dalyvauti.

Rugsėjo 26–28 d., Carmelite Spiritual Center, Darien, IL Akademiniis skautų sąjūdis rengia Studijų dienas.

Spalio 25 d., šeštadienį, Ateitininkų namuose įvyks Akademinio skautų sąjūdžio metinė šventė.

Tradicinės „Verpsčių“ Kūčios

V.S. RITONĖ RUDAITIENĖ

Šaltą ir baltą 2007 m. gruodžio 13-ąją „Verpstės“ vėl rinkosi tradicinėms Kūčioms į erdvius ir jaukius Irenos Kerelienės namus. Juose laukė lietuviškais šiaudinukais papuošta eglutė, linine staltiese padengtas ilgas stalas ir daugelį metų „Kernavės“ tunto Kūčiose tarnavusi išpuodinga, gamtos iš medžio šaknų sukurta žvakidė.

Tradiciškai „Verpsčių“ Kūčios pradedamos Nijolės Užubalienės surinktomis mūsų poetų kūrybos eilėmis, kurias skaitant viena po kitos

uždegamos žvakutės, simboliškai sukviečiant lietuvautes skaites iš visų pasaulio žemynų. Minint Amžinybės iš „Verpsčių“ tarpo išėjusias seses: „Mamunėlę“ Oną Siliūniene, Ramunę Lukienę, Nijolę Maskaliūniene, Aldoną Markelienę ir Haliną Plaušnaitienę, sužibo dar penkios liepsnės...

Dailiojo skaitymo menininkė ir aktorė Nijolė Martinaitytė-Nelson labai jautriai paskaitė šiam vakarui parinktas poezijos eiles. Pasirašė kalėdinius atvirukus sesėms, kurios negalėjo į Kūčias atvykti, sudėjom auką – dovaną kalėdiniam gerajam darbe-

liui ir pasidžiaugėm gautais sveikinimais. Ypač gražia šventine puokšte gėlių, kurią atsiuntė Rūta Daukienė.

Šventiniame vakare dalyvavo mielas svečias – tėvas Antanas Saulaitis, S.J. Jis sukalbėjo Kūčių maldą. Ilgai užtruko kol laužydamos kalėdaitį pasikeitėm šventiniais sveikinimais ir linkėjimais. Tuomet susėdom prie savo pačių pagamintų ir suneštų tradicinių Kūčių stalo valgių. Praleidę keletą valandų seseriškoje nuotaikoje ir artumoje, išsiskirstėm ruošti ir laukti Kūčių vakaro savo šeimose.

1 eilėje (iš kairės): Vida Remienė, Marytė Utz, Danutė Korzonienė, Irena Kerelienė, Dalia Povilaitienė. 2 eilėje (stovi iš kairės): Nijolė Martinaitytė-Nelson, Irena Grigaitienė, Rita Penčyliienė, Dana Dirvonienė, tėvas Antanas Saulaitis, S.J, Genovaitė Treininė, Laima Luneckienė, Daila Liubinskienė, Aušrelė Sakalaitė, Daiva Bulicz.

Ritonės Rudaitienės nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

DĖMESIO, „DRAUGO” SKAITYTOJAI

„Draugo” administracija, siekdama, kad dienraštis skaitytojus pasiektų kuo greičiau ir tvarkingiau, prašo Jūsų užpildyti žemiau pateiktą lentelę. Tai vasario mėnesio kalendorius su kairėje pusėje išvardytomis visomis šio mėnesio dienomis, per kurias spausdinamas dienraštis. Dešinėje pusėje norėtume, kad Jūs pažymėtumėte dieną, kada gavote tos dienos „Draugą”.

Pavyzdžiui, jei vasario 1 d. „Draugą” gavote vasario 14-ąją, dešinėje lentelės pusėje „Gavimo data” įrašykite vasario 14 d.

Prašome atidžiai užpildyti ir atsiųsti iki š. m. kovo mėnesio vidurio. Siųskite: „Draugas”, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Vardas, pavardė (arba priklijuokite lipduką)

Adresas

„DRAUGO” LAIDOS DATA:	GAVIMO DATA:
Vasario 1 d., penktadienis	
Vasario 2 d., šeštadienis	
Vasario 5 d., antradienis	
Vasario 6 d., trečiadienis	
Vasario 7 d., ketvirtadienis	
Vasario 8 d., penktadienis	
Vasario 9 d., šeštadienis	
Vasario 12 d., antradienis	
Vasario 13 d., trečiadienis	
Vasario 14 d., ketvirtadienis	
Vasario 15 d., penktadienis	
Vasario 16 d., šeštadienis	
Vasario 19 d., antradienis	
Vasario 20 d., trečiadienis	
Vasario 21 d., ketvirtadienis	
Vasario 22 d., penktadienis	
Vasario 23 d., šeštadienis	
Vasario 26 d., antradienis	
Vasario 27 d., trečiadienis	
Vasario 28 d., ketvirtadienis	
Vasario 29 d., penktadienis	

Aimanavimai, dejavimai ir skundai

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Tai gražūs lietuviški žodžiai. Ką jie reiškia? Aimanuoti – dejuoti, bėdoti, vaitoti; dejuoti – vaitoti, aimanuoti, bėdoti, skųstis; skųstis – skundas. Visi esame kitus girdėję aimanuojant ir dejuojant. Be abejo, kiti yra mus girdėję panašiai elgiantis. Iš to mažai kam naudos, bet gal aimanuotojas gauna kažkokį pasitenkinimą savo bėdas bei sielvartą išsakydamas?

Prisimena maža istorijėlė iš mano profesinio gyvenimo, kadaėjau pareigas valdyboje. Kartą vienas pavaldinys skundėsi, nes jis ir keletas jo kolegų buvo paprašyti persikelti į kitas patalpas, bet jiems nebuvo parūpintos dėžės, į kurias galėtų savo turėtą mantą supakuoti. Jį mandagiai išklausęs, sėdau į savo automobilį, nuvažiavau prie vienos didelės maisto parduotuvės ir ten gavau aštuonias tuščias kartonines dėzes. Netrukus jas pristačiau ką tik bėdavojusiam. Vietoj to, kad padėkotų už mano paslaugą, jis kiek susigėdęs net pyktelėjo. „Kai aš skundžiausi, aš tenorėjau būti išgirstas, o ne dėžių gauti...”, – aiškino man. Man būnant viršininko pareigose, kartais su koku nors nepasitenkinimu paskambindavo mano pavaldinių pacientai. Su laiku išmokau juos atidžiai išklausyti, o ne jų gyvenimo sunkumus per keletą minučių išspręsti. Didelei daugumai užtekdavo būti išklausytiems ir jie sugrįždavo pas savo jau lankomą psichoterapeutą.

Šį kartą noriu daugiau pakalbėti apie skundus prekybos pasaulyje. Ši mintis atėjo dieną po Kalėdų, vienoje parduotuvėje praeinant pro ilgą eilę žmonių, laukiančių grąžinti ar į ką nors kita pakeisti kalėdines dovanėles. Parduotuvės dažniausiai grąžina pinigus arba kaip nors kitaip paklūsta kliento norams, ypač jeigu jie turi pirkinio pakvitavimą. Tačiau yra atvejų, kur padėtis yra kiek sudėtingesnė, reikalaujanti skundėjo pasiruošimo ir tam tikro nusiteikimo. Tokiais atvejais reikia turėti strategiją, o ne pakeltą balsą.

Skundžiantis reikia turėti išankstinį nusistatymą, ko norima ir ko prašoma. Prieš tai svarbu perskaityti, kokios garantijos buvo duotos. Iš kitos pusės, parduotuvių ar patarnavimų firmos nenori prarasti savo klientų. Daug jų stengiasi turimus ryšius palaikyti, o ne juos nutraukti. Iš savo pusės jie paruošia savo darbuotojus, kaip paslaugiai, greitai ir mandagiai su nepatenkintais klientais elgtis. Viešbučio patarnautojo išplūdimas nepaliekant nei savo pavardės, nei kambario numerio, jokios naudos neduos.

Skundų specialistai skundėjams pataria turėti ištvermės ir mandagumo. Išplūdimas ar išsikolijimas tik nukreipia dėmesį kur nereikia. Kartais sunku rasti asmenį, kuriam galima savo nepasitenkinimą išsakyti. Tai ypač dažnas reiškiny su interneto parduotuvėmis ar patarnavimais. Kam dar neteko spaudinėti telefono mygtukus ir pakartotinai rinktis kokią nors kitą numerį? Norint sėkmingai skųsti reikia turėti savo taisykles ir neleisti kokiai nors firmai jų mums primesti. Skundžiantis vengtina elpašto ar internetinių kontaktų. Geriausia yra kalbėti su gyvu, tikru žmogumi, o ne elektroniniu robotu.

Konstruktyviam ir sudėtingesniam skundui ypač svarbu gerai pasiruošti. Reikia po ranka turėti pirkimo ar kokio nors įvykio datą, sumokėjimo būdą (grynais, kredito kortele, čekiu). Reikia turėti įvykių raidą: kas atsitiko, su kuo – turėti jų pavardes, titulus – ir kada buvo kalbėta. Reikėtų taip pat turėti garantijų nuorašus, susirašinėjimo nuorašus, elpašto laišką nuorašus. Jei besiruošiant buvo ieškota kokios nors informacijos, gerai tą informaciją turėti po ranka.

Esant reikalui, nevengti kopti į bendrovės vadybos viršūnes. Yra net siūloma rimtą skundą pradėti nuo bendrovės prezidento. Gavęs skundą jis pats jo gal ir neišspręs, bet jo pavaldiniai jau žinos, kad tas skundas yra buvęs jo rankose ir daug atidžiau į viską žiūrės. Visada bus atvejų, kad kliento skundas ir jo sprendimas jam nėra priimtinas. Tokiu atveju vis tiek dar galima toliau skųstis „Better Business Bureau” ar į atitinkamas valdžios įstaigas. Taip pat paminėtini Smulkių ieškinių teismai (Small Claims Court), kur galima kelti bylą ir be advokato.

Taigi, jeigu norime tik aimanuoti ir dejuoti, reikia tik susirasti kitą žmogų ar jų grupelę, kurie tik pritariančiai galvomis linkčios ir pritars. Tačiau jeigu turime skundą ir norime jo išrišimo, jam reikia tinkamai pasiruošti ir skundo procese neprarasti nei galvos, nei drąsos. Reikia tik ištvermės, kantrybės, mandagumo ir gerai žinoti, ko norima. Yra didelė galimybė, kad su laiku skundas bus išspręstas mūsų naudai, nes tiek privačios bendrovės, tiek valdiškos įstaigos yra į galvą įsikalusios nuostata, kad klientas visada teisus. O tai jau gera pradžia mūsų skundui.

siluva.iseivijoje@gmail.com

Šiluvos žinia

Išeivijoje nr. 6 (2008 m. sausis)

APSIREIŠKIMO 400 METŲ JUBILIEJAUS APLINKRAŠTIS

Šventoji kelionė

Atsisėdu Šiluvos pakelėje
Į dulkėtą, sausą žolę.
Kyla juodas debesėlis...

Ir laimingas klausaus
Dievo balso šiluos,
Ir sausoji žolė
Klausydamos dréksta.
Saulėlė raudona,
Vakaras netoli...

Tada atsikeliu
Ir einu į miestelį.
Galvoju tik apie duoną
Ir šaltą šulinio vandenį.

Kazys Bradūnas, 1964

Šventoji Šilinių kelionė.

A. Kazlos nuotraukos fragmentas

Pasirengimas Jubiliejui išeivijoje

Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų Jubiliejus yra išskirtinė Dievo dovana, leidžianti visiems pasijusti vienos tautos ir Kristaus bendruomenės nariais, drauge išgyventi tikėjimo džiaugsmą.

Šiam Jubiliejui rengtis kviečiame visus išeivijoje gyvenančius lietuvius: parapijas ir bendruomenes, įvairias institucijas ir organizacijas, parapijų klebonus ir lietuvių sielovadoje dirbančius kunigus, Dievui pašvęstojo gyvenimo institutų narius, pastoracinių tarybų narius ir visus tikinčiuosius.

Būtų gera, kad parapijų klebonai ir lietuvių sielovadoje dirbantys kunigai, sudarytų savo parapijose ir bendruomenėse pasirengimo Jubiliejui komitetą, užmegztų ryšį su pasirengimo Jubiliejui komitetu Lietuvoje.

Vertiname ir su gilia pagarba prisimename svarų lietuvių išeivijos indėlį, kovojant dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, krikščioniškojo tikėjimo, lietuviybės ir kultūros puoselėjimą, įvairiapusę pagalbą Lietuvos Bažnyčiai ir žmonėms. Gyvą pamaldumą Švč. Mergelės Marijai liudija Dievo Motinos garbei skirtos bažnyčios ir koplyčios, gegužinės pamaldos, altoriai bažnyčiose ir šventi paveikslai. Šia proga prisimename Švč. Mergelės Marijos statulos pi-

ligriminę kelionę per JAV lietuvių parapijas 1953 – 1954 metais, meldžiant Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Mums ypač brangus pamaldumas Šiluvos Dievo Motinai Marijai. Tai liudija Švč. M. Marijos garbei skirta šventovė Čikagoje, Šiluvos Marijos koplyčia Vašingtono nacionalinėje bazilikoje, Šiluvos Marijos šventovė Londone (Kanada), Šiluvos Švč. M. Marijos fondas ir kt.

Taip pat vertiname pastaraisiais metais emigravusių lietuvių pastangas burtis į bendruomenes, puoselėti lietuvių, aktyviai dalyvauti religiniame gyvenime.

Rengiantis Jubiliejui, atsižvelgiant į konkrečias sąlygas bei aplinkybes, dėmesys tebūnie skiriamas krikščioniškojo tikėjimo ugdymui, parapijos ar bendruomenės stiprinimui, lietuviybės puoselėjimui, Marijos apsireiškimo Šiluvoje žinios populiarinimui.

Visi kviečiami Švenčiausios Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų Jubiliejų drauge švęsti Šiluvoje, lietuvių parapijose ir bendruomenėse. Būtų gera, kad parapijų klebonai ir lietuvių sielovadoje dirbantys kunigai, sudarytų savo parapijose ir bendruomenėse pasirengimo Jubiliejui komitetą, užmegztų ryšį su pasirengimo Jubiliejui komitetu Lietuvoje.

Kviečiame taip pat rengti piligrimes keliones į Šiluvą. Švęsti Jubiliejus Šiluvoje atvykti kviečiami visi, ypač kaimyninių kraštų, tikintieji, kad drauge, kaip vienos šeimos nariai, galėtume išgyventi tikėjimo vienybę ir begalinę Dievo Motinos Marijos meilę visiems Bažnyčios vaikams.

Kaunas, 2007.01.25
Sigitas Tamkevičius

Kauno arkivyskupas metropolitas

Į Jubiliejų ir gyvenimą su atnaujintu tikėjimu

2008 metais visa Lietuva ir lietuviai pasaulyje švęs Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų Jubiliejų. Jausdami dėkingumą Dievo Motinai Marijai ir solidarumą su visa mūsų tauta, esame kviečiami per šiuos metus atnaujinti krikščionišką tikėjimą, gyvenimą, sielovadą parapijose ir išryškinti Marijos apsireiškimo Šiluvoje

įvykį ir jo svarbą Lietuviai tautai.

Lietuvos vyskapai skatina ypatingą dėmesį skirti Eucharistijos slėpinio šventimui, pamaldumui Dievo Motinai Marijai, veiklios artimo meilės, šeimų krikščioniško gyvenimo, dvasinių pašaukimų ugdymui ir skleisti pagarbą gyvybei. Esame raginami su visa mūsų tauta garbinti Vienatinį Dievo Sūnų –

Jėzų Kristų. Vedami Šventosios Dvasios geriau suvoksime savo krikščionišką pašaukimą, pasitikėdami Dievu ir Marijos pavyzdžiu priimsime patikėtą tarnystę Išganymo plane.

Popiežius Benediktas XVI enciklikoje „Deus Caritas Est” sako: „Marija didinga tu, kad nori aukštinti ne save, bet Dievą”. Ji nori būti Viešpaties tarnaitė (Lk 1, 38.48) ir ji yra tikėjimo Mergelė (Lk 1, 45).

Vyskupas E. Bartulis yra prasmingai pasakęs, jog Švč. Mergelės Marijos pasirodymu vaikučiams Šiluvoje Lietuvai teko garbė tapti pirmąja žeme Euro-

poje, kurią palietė Dievo Motinos Marijos kojos. Tad kviečiame visas lituanistines mokyklas sudaryti progą mūsų jaunimui susipažinti su šia svarbia istorine tikrove. Religinių reikalų taryba parūpino ir išsiuntinėjo apie Šiluvą lankstinukų, kitų leidinių, ir kas norės galės pamatyti videofilmą. Įjunkime ir į jaunimo vasaros stovyklų programą apsireiškimo Šiluvoje 400 metų Jubiliejų.

Sesuo **Margarita Bareikaitė**
JAV LB Religinių reikalų tarybos
pirmininkė

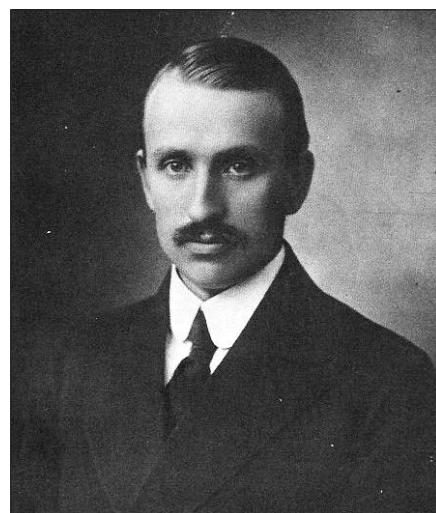
Šiaurės Amerikos ateitininkai – širdimi į Šiluvą

Ateitininkai yra pasirinkę Šiluvos temą 2008 veiklos metams. Gal galėtumėte tai trumpai aprašyti: konstatuoti patį ateitininkų metų temos faktą ir praskleisti šios temos prasmę bei reikšmę ateitininkų ir išeivijos lietuvių veiklai? Pildydamas „Šiluvos žinios išeivijoje” redaktoriaus prašymą, atsakau į jo pateiktus klausimus.

Ką paskelbė Šiaurės Amerikos ateitininkų vadovybė?

Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba 2007-2008 metams paskelbė šį šūkį: „Su gyvu Dievu mes gyvi – širdimi į Šiluvą!” Paskelbdama tą šūkį Taryba taip trumpai nurodė: „Tuo šūkiu ruošiamės ateitininkijos 100 metų sukakčiai, o taip pat su tikinčiąja tauta atsiliepiame į Šiluvos Marijos raginimą garbinti Dievą, rengdamiesi 2008 metais išgyventi ir švęsti Marijos ir Jos Sūnaus atsilankymą, minint Jų apsireiškimo Šiluvoje 400 metų sukaktį”.

Aiškindamas, kodėl Taryba parinko šią temą, nurodžiau artimą ryšį tarp Šiluvos ir ateitininkų sąjūdžio: „Švč. Marijos apsireiškimas Šiluvoje ir ateitininkijos sąjūdis turi istorinį ir dvasinį ryšį. Švč. Marija 1608 m. mūsų krašte pasigedo Dievo pripažinimo (Sūnaus garbinimo). Pranas Dovydaitis 1911 m. taip pat pasigedo Dievo pripažinimo („aplank mes išvystame, kad mūsų gadynėje daugelis atsisako nuo gyvojo Dievo”, „Ateitis”, nr. 1, psl. 11). Tad, kaip tik dėl to ateitininkų vardu jis teigia: „pripažindami gyvo asmenišką Dievo buvimą, pripažįstame ir būti-

Pranas Dovydaitis

numą žmogaus su Dievu bendravimo” (psl.7). Tuo būdu Dovydaitis, o su juo ir ateitininkai, faktiškai jau 1911 m. atsiliepė į Šiluvos Marijos skundą. O dabar 2007/2008 veiklos metų šūkiu ir mes, šių dienų ateitininkai, visa širdimi atsiliepiame į Motinos norą: „Su gyvu Dievu mes gyvi – širdimi į Šiluvą!” Visų pirma tai reiškia ne tiek išorinį veikimą, kiek vidinį atsinaujinimą, kuris iš vidaus skatintų mus į veiklą.

Kokia tai prasmė ir reikšmė ateitininkams ir išeivijos lietuviams?

Švč. Marija Šiluvoje kalbėjo visai lietuvių tautai. Ne vien esantiems Lietuvoje, bet kur tik jie bebūtų. Ne vien 1608 metais gyvenusiems, bet visais laikais.

Nukelta į 8 psl.

DVIGUBŲ PILIETYBIŲ IR ŽALIŲ KORTŲ MEDŽIOKLĖS („Pirmoji banga“, „dypukai“ ir „trečiabangiai“)

Tęsinys iš sausio 22 d.

DONATAS JANUTA

II. Dypukai

Lietuvoje per 20 metų laikotarpį tarp dviejų pasaulinių karų, pradedant beveik nuo nulio, lietuviai, daugiausia ūkininkų sūnūs ir dukterys, atkūrė savo valstybę – atkūrė daug metų caro valdžios nuskurdintą, Pirmojo pasaulinio karo nuniokotą, pasaulio žemėlapiuose senai dingusią Lietuvą. Antrajam karui užėjus, visa tai prarado.

Man neteko matyti tarpkarinės Lietuvos. Kai gimiau 1941 m. birželio mėnesio pradžioje, Sniečkaus ir Paleckio Lietuva jau ne lietuviams priklausė. Mano tėvas Kazys Januta, Lietuvos ūkininko sūnus, Vytauto Didžiojo universiteto diplomuotas Lietuvos teisininkas, kad galėtų slapta mane naujagimį ir motiną aplankyti Raudonojo Kryžiaus ligoninėje, Vilniuje, turėjo apsivilkęs baltą chalata apsimesti mediku. Ir kai vėliau tą mėnesį vieną naktį atvyko NKVD sunkvežimiais mūsų šeimą vežti Sibirą, ten, kur mano tėvo broliai, tie kiti ūkininko Petro sūnūs su šeimomis, atsidūrė, mūsų laimei rado tik tuščią mūsų butą. Mano tėvas vis tiek neišvengė suėmimo – bet tai jau buvo vėliau Vokietijoje, kai jis buvo paimtas į vokiečių prievartinių darbų dalinius.

1944 m., Raudonajai armijai vėl artėjant prie Lietuvos, mūsų šeima traukėsi per Vokietiją į Vakarų – pėsti, sunkvežimuose tarp krovinių, ūkininko arklių vežamame vežime, kartais užsilipę ant dar riedančio traukinio vagono. Nakvynė buvo arba ant grindų kokioje nors subombarduotoje traukinio stotyje, kad ir be stogo, ar kur rūsy ar palėpėje. O jeigu pasitaikydavo pas kokį ūkininką kluone ant šieno – tai tikra prabanga. Užsimerkdamas dar šiandien matau tas aukštai blizgančias žvaigždes, kurios švietė mūsų paskutinei nakvynei po Lietuvos dangum, mums pievoje atsigulus šalia subombarduotos Kybartų geležinkelio stoties.

Paskutinėm karo dienom, kai karo fronto linija keitėsi beveik kas dieną, vieną naktį buvom bombarduojami ir apšaudomi amerikiečių lėktuvų,

kitą naktį jau toje pačioje vietoje į mus šaudė vokiečių artilerija – Raudonoji armija iš paskos vis lipo ant kulnų. Kai karas baigėsi, mes atsiradome rytų Vokietijos dalyje, kuri buvo okupuota JAV karių, bet Jaltoje atiduota Stalinui. Po keleto savačių amerikiečiai kariai pradėjo trauktis, ir mes turėjome vėl skubiai bėgti dar toliau į Vakarų.

Tie lietuviai, kurie išvengė komunistų žudynių, išvengė trėmimų Sibirą, išvengė arba išliko gyvi po įvairių vokiečių suėmimų ir priverstinių tarnybų, išvengė įvairių karo lauko pavojų, ir kuriems pasisekė atsirasti Vakaruose, jie pradėjo karo pabėgėlių gyvenimą dažniausia alkanai, tikrai su tais drabužiais, kuriuos dėvėjo ant savo pečių, su tuščiom kišenėmis, be pastovios pastogės, svietimuose kraštuose.

Antrojo karo pabėgėliai lietuviai, vadinami „DP“ arba „dypukai“ (Displaced Persons – „išvietinti žmonės“), atsidūrė daugiausia pokarinėje stovyklose Vokietijoje. Iš pradžių jie svajojo, o kai kurie buvo tikrai įsitikinę, kad pasibaigus karui su vokiečiais, netrukus prasidės karas tarp Amerikos ir Sovietų Rusijos, ir po to galėsime vėl visi grįžti Lietuvon. Tačiau išėjo kitaip. Stalinas įsitaisė Lietuvoje ilgesniam laikui. Taip Bavarijos Augsburgio DP stovykloje trejos šeimos viename bute, šalia karo subombarduotų griuvėsių, aš pradėjau pradžios mokyklą, mano motina gimnazijoje dėstė lietuvių kalbos ir literatūros pamokas, tėvas redagavo ir spausdino biuletenį „Dienos žinios“.

Gyvenimas DP stovyklose buvo ir neramus, ir skurdus. Iš pradžių grėisė lietuviams pavojus priverstinai būti sugrąžintiems į Sovietų užimtą Lietuvą, kur laukė Stalino Sibiras. Taip atsitiko ukrainiečiams ir kitiems Sovietų imperijos pabėgėliams. Kartais stovyklos administracijos pašaukti ginkluoti kariai apsupdavo stovyklą ir pradėdavo kratą. Peržiūrėdavo visą nuosavybę ir radę pinigų, aukso ar kokią kitą vertybę, laimingai išsaugotą bėgant karo metu, viską atimdavo. Maisto aprūpinimas buvo prastas. Daug kas dėvėjo tik tais drabužiais, kuriais pabėgo iš Lietuvos, kurie jau irgi buvo suplyšę, lopus ant lopo.

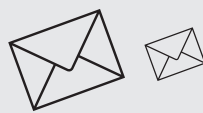
Nukelta į 9 psl.

1925 m. šienapjūtė Petro Janutos ūkyje, Stripinių kaime, Ylakių valsčiuje, Mažeikių apskrityje.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

IŠPRUSO TOS MŪSŲ KŪČIOS

Kiekvienais metais, artėjant Kalėdoms, lietuviškoje spaudoje pasirodo nemažai straipsnių apie Kūčias, jų papročius ir reikšmę. „Drauge“ 2007 m. gruodžio 14 d. buvo išspausdintas dviejų dalių Rimos Kviklytės-Ruzgienės straipsnis „Brangiausios tradicijos neturėtų išnykti“, kuriame vaizdžiai ir išsamiai buvo aprašyti lietuviškųjų Kūčių papročiai, jų įvairovė, patiekalai, kartu primenant, kad tikrai lietuviškose Kūčiose netinka atogrąžų vaisiai – apelsinai, bananai, vynuogės, persikai ir t.t. – nes Lietuvoje žiemą jų visai nebuvo. Netinka ir šiltųjų kraštų krevetės ar krabai, nes lietuviškieji Kūčių patiekalai buvo gaminami tik iš Lietuvos laukuose, miškuose, upėse, ežeruose ar Baltijos jūroje sukaupytų ir iki Kalėdų išsaugotų gėrybių. Atogrąžų gardėsiais Kūčių stalas nesididžiavo. Vyravo kuklumas, paprastumas.

Tačiau dabar tokį „lietuvišką“ Kūčių stalą paruošti, kai įvairiausios gėrybės yra lengvai prieinamos, nėra lengva, ypač Amerikoje, kur Kūčių vakaras nėra susikaupimo, bet linksmybių laikas, viliojantis visokiomis pagandomis. Atrodo, kad viskas ne-

sulaikomai kinta. Neatsispiria toms pagundoms ir Lietuva „Tremtiniųje“ 2007 m. gruodžio 21 d. išspausdintas straipsnis „Seime – Kūčių rimties nuotaikos“. Štai trumpa jo ištrauka:

„Šeimos Kūčių stalas, ruginė Kūčių duona, kūčių kūčiukai su aguonpieniu, morkų pyragas su datulėmis, rauginto avižų kisieliaus pudingas ir kitokie šių laikų Lietuvoje egzotiški patiekalai, tikras mūsų etnokultūros paveldas, buvo patiekti kaip meno kūriniai. Ypatingo dėmesio susilaukė grikių tortas su juodųjų serbentų padažu. Su nuostaba žmonės ragavo puošnų tortą, iškeptą iš grikių ir kitokių neįprastai paprastų ingredientų.“

Gražu, kad Seimo Kūčiose kuklūs patiekalai tapo „meno kūriniais“, bet nuo kada datulės auga Lietuvoje ir kodėl vargingas avižų kisielius pavirto „pudingų“? Kas tie „egzotiški“ patiekalai, tikras mūsų etnokultūros paveldas? Ir ar „puošniam tortui“, nors ir iš grikių, ir pagamintam iš įvairių „ingredientų“, vieta ant lietuviškų Kūčių stalo? Išpruso tos mūsų Kūčios...

Vytautas Matulionis
Cleveland Hts., OH

DĖL KALBOS GROŽIO

Šių metų sausio 16 d. „Draugo“ laidoje, „Laiškų“ skyriuje Vytautas Matulionis atkreipė LR generalinio konsulato Čikagoje dėmesį į tarptautinių žodžių gausą pranešimuose lietuviškai spaudai. Man į akis krito jo siūlymas vartoti žodį „ratas“ vietoj „turas“. Pritariu. Atsimenu, kai Laisvosios Europos radijo lietuviškosios redakcijos viršininkas dr. Kaje-tonas Čeginskas, lietuvių kalbą gerbęs ir mylėjęs, pasiūlė darbuotojams žodį „ratas“ vietoj „turas“ ir to

sprendimo laikėsi per visą savo buvimo radijuje laiką. Pritariu ir kitiems, rašiusiems dienraštyje „Draugas“, kurie pakartotinai ragino stengtis atsiginti bent tokių skolinių iš anglų kalbos kaip „reidas“, „pikas“ ir pan.

V. Matulioniui, kalbos grožio vardan, siūlau atsiminti, kad veiksmazodis atstovauti reikalauja ne galininko, bet naudininko linksnio: atstovaujame ne ką, bet kam.

Eglė Juodvalkė
La Grange, IL

Skaitytųjų laiškus galite rasti internetinėje „Draugo“ svetainėje www.draugas.org

Europos jaunimo susitikimas 2009 metais vyks Vilniuje

Kardinolas Audrys Juozas Bačkis ir Taize bendruomenės vadovas brolis Alois sutarė, kad 2009 metų gegužės 1–3 dienomis Vilniuje vyks garsios Taize bendruomenės organizuojamas regioninis Jaunimo susitikimas. 2009 m. Lietuva švęs tūkstantmečio jubiliejų, o Vilnius paskelbtas Europos kultūros sostine. Šia proga ir kilo mintis surengti tokį jaunimo susibūrimą.

Taize bendruomenė jaunimui

Taize bendruomenę įkūrė brolis Roger Shulz. Europoje liejantis kraujui ir išgyvenant daugybę kančių, 1940 metais jaunas Roger atvyko į mažą Prancūzijos kaimelį Taizė, kur su grupe draugų pradėjo kurti susitaikymo tarp skirtingų krikščionių ir tautų siekiančią bendruomenę. Pradžioje negalvodami, kad taps jaunimo

sielovados bendruomenė, jie priglausdavo žydus bei karo pabėgėlius, bet maždaug nuo 1960 metų vis daugiau jaunimo atvykdavo į Taizę. Kiekvieną vasarą kas savaitę Taize būna apie 3–5 tūkstančius jaunimo. O organizuojamuose Europos jaunimo susitikimuose susirenka dešimtys tūkstančių jaunuolių. Iš Lietuvos taip pat daug jaunimo yra dalyvavę tokiuose susitikimuose. Juos priima vietinės parapijos, dalyviai dažniausiai apgyvendinami šeimose.

Šių metų sandūroje Šveicarijos mieste Ženevoje vyko tradicinis jubiliejinis — 30-asis Taize bendruomenės rengiamas Europos jaunimo susitikimas. Jubiliejiname jaunimo renginyje dalyvavo per 40 tūkstančių dalyvių iš visos Europos ir kitų žemynų, tarp jų — ir per 1,200 jaunuolių iš Lietuvos.

„Draugo“ info

Prezidentas V. Adamkus (antras iš dešinės) priėmė Bulgarijos ambasadoriaus I. Dantčev (antras iš kairės) skiriamuosius raštus.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Darbą Vilniuje pradėjo naujieji ambasadoriai

Vilnius, sausio 22 d. (BNS) – Vilniuje darbą pradeda naujieji Ispanijos ir Bulgarijos ambasadoriai. Prezidentas V. Adamkus priėmė Ispanijos ambasadoriaus Jose Luis Solano Gadea ir Bulgarijos atstovybės vadovo Ivan Dantčev skiriamuosius raštus.

Kalbėdamas su Ispanijos ambasadoriumi, V. Adamkus pažymėjo, kad abi šalys gali pasigirti stipriais politiniais ir kultūriniais mainais bei svarbiu bendradarbiavimu saugumo srityje.

„Tikiu, kad mūsų šalys, puoselėjančios stiprų atsakomybės jausmą ir siekiančios bendrų pasaulinės taikos tikslų, aktyviai bendradarbiaus svarbiuose Afganistano stabilumo ir ekonominio bei socialinio gyvenimo atkūrimo darbuose ir bendromis pastangomis kurs vieningą Europos energetikos politiką stiprindamos mūsų kontinento energetinį saugumą“, – sakė V. Adamkus.

Prezidento nuomone, šiuo metu daugiau dėmesio reikėtų skirti abipusiai naudingiems ekonomikos ryšiams stiprinti, skatinti verslininkus

bendradarbiauti, didinti abipuses investicijas, ypač į aktualius ir perspektyvius atsinaujinančių energijos šaltinių bei naujųjų technologijų sektorius. V. Adamkus taip pat sakė tikįs, kad šiais metais Lietuvoje apsilankys Ispanijos karalius Juan Carlos I.

Priimdamas pirmąjį Vilniuje reziduosiantį Bulgarijos ambasadorių I. Dantčev Lietuvos prezidentas teigė, kad abi šalys jau ilgą laiką yra tvirtos sąjungininkės ir partnerės – jos kartu kovojo už laisvę ir demokratiją, tiesė kelius į NATO ir Europos Sąjungą, yra regioninio bendradarbiavimo ir transatlantinės partnerystės puoselėtojos.

V. Adamkus paragino toliau stiprinti Lietuvos ir Bulgarijos bendradarbiavimą plėtoti politinį, kultūrinį ir ekonominį šalių dialogą, kvietė bendromis pastangomis padėti ES kaimynams žengti ekonominių ir teisinių pertvarkų keliu, o ES viduje siekti vieningos ir koordinuotos energetikos politikos, vienu balsu kalbant su svarbiausiais regiono energetinių išteklių tiekėjais.

Vokietijoje vyks Baltijos šalių kultūros metai

Vilnius, sausio 22 d. (BNS) – Vokietijoje pavasarį prasidės Baltijos šalių kultūros metai, o Lietuvoje vyks Vokietijos kultūros metų renginiai.

Pasak URM pranešimo spaudai, Lietuvos, Latvijos ir Estijos kultūros metai Vokietijoje oficialiai bus atidaryti kovo 15 dieną „Kremerata Baltica“ koncertu Berlyno filharmonijoje.

Renginyje ketina dalyvauti šiuos kultūros metus globojantys Baltijos valstybių ir Vokietijos prezidentai – Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Latvijos vadovas Valdis Zatler, Estijos prezidentas Toomas Hendrik Ilves ir Vokietijos prezidentas Horst Kohler.

Apie pasirengimą kultūros metų renginiams buvo kalbėta pirmadienį ir antradienį Berlyne vykusiose Lietuvos ir Vokietijos politinėse konsultacijose, kur Lietuvos delegacijai vadovavo URM sekretorius Žygimantas Pavilionis.

Konsultacijų metu buvo aptarti

aktualūs dvišalio bendradarbiavimo, Europos Sąjungos kaimynystės politikos klausimai, ES ir Rusijos santykių perspektyva po kovą vyksiančių Rusijos prezidento rinkimų.

Ž. Pavilionis susitiko su Vokietijos Bundestago nariais, Vokietijos vyriausybės įgaliotiniu ryšiams su Rusija pilietinės visuomenės klausimais Andreas Schockenhoff, Vokietijos URM, federalinės kanceliarijos ir prezidentūros pareigūnais.

Ministerijos sekretorius Bundestago nariams perdavė kvietimą dalyvauti iškilminguose Vasario 16-osios renginiuose Lietuvoje bei Seime vyksiančioje istorinėje konferencijoje „1918 metai: išmoktos pamokos ir klaidos. Lietuvos, Lenkijos ir Vokietijos santykiai tarpukario metais ir po Šaltojo karo pabaigos“.

Šiemet švenčiamas Lietuvos valstybės atkūrimo 90-metis, o Vokietija buvo pirmoji Europos valstybė 1918 metais pripažinusi Lietuvą.

Lietuvos prezidentas perspėja apie „šaltąjį karą“

Atkelta iš 1 psl. Pasak šalies vadovo, Lietuva visą laiką buvo atvira konstruktyviems santykiams su didžiąja kaimyne, tačiau noro bendradarbiauti ti ženklių iš Maskvos buvo mažai.

„Ši problema turi ilgą istoriją. Niekas neneigia, kad Rusija yra didelė šalis, kuri nori būti girdima ir turėti svarbų balsą pasaulio politikoje. Mes suprantame šiuos Rusijos norus. Tačiau didelis trūkumas yra tas, kad Rusija nori vadovauti ir diktuoti. Tuo tarpu likęs 21-ojo amžiaus pasaulis nori išvysti konstruktyvią, demokratišką, geresnę gyvenimo kokybę visiems žmonėms kuriančią Rusiją“, – samprotavo Lietuvos prezidentas, pažymėdamas, kad Kremlius Baltijos šalyse kuria „nereikalingą įtampą“.

Lietuvos atstovai tvirtina jaučiantys, kad 2006 m. Mažeikių naftos perdirbimo įmonę pardavus Lenkijos „PKN Orlen“ susivienijimui ir atme-

tus rusų pasiūlymus, Lietuva užsitraukė Kremliaus nemalonę. Rusija, reaguodama į tokius lietuvių veiksmus, nutraukė naftos tiekimą „Mažeikių naftai“ vamzdynu „Družba“, motyvuodama jo techniniais nesklaidumais. Po įvairių spekuliacijų apie naftos tiekimo atnaujinimą 2007-aisiais Maskva pareiškė, kad nafta „Družba“ į Lietuvą daugiau netekės.

V. Adamkaus teigimu, Lietuva turi sumažinti energetinę priklausomybę nuo Rusijos, pasirinkdama savo energetinius šaltinius. Lietuvos prezidentas dar kartą pabrėžė palaikąs naujosios atominės elektrinės Ignalinoje statybą.

Lietuva, kaip ir jos Baltijos kaimynės Latvija bei Estija, yra vadinama ES „energetine sala“, nes yra visiškai priklausoma nuo energijos išteklių tiekimo iš Rusijos, o jungčių su Vakarų energetinėmis sistemomis projektai tebėra svarstomi ir dėl jų deramasi.

Didžioji Britanija sunerimo dėl vairuotojų iš Lietuvos

Vilnius, sausio 22 d. (ELTA) – Didžioji Britanija nerimauja dėl padėties keliuose, kuri ėmė prastėti padidėjus emigrantų iš Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos srautui.

„Didžiojoje Britanijoje vairuoti saugu. Tačiau vairuotojai iš užsienio kelia pavojų mūsų reputacijai“, – rašo britų savaitraštis „The Sunday Times“. Jungtinė Karalystė kartu su Švedija, Danija ir Nyderlandais minimos kaip labiausiai saugumą keliuose užtikrinančios valstybės Europoje. Britai stebisi mirtingumo Rytų Europos keliuose mastais. Remiantis kasmetėmis Europos transporto statistikos apžvalgomis, pagal milijonui gyventojų tenkančių mirčių keliuose skaičių 2004 m. žuvusiųjų keliuose

Lenkijai teko tris kartus (150), tuo tarpu Lietuvai (219), kaip ir Latvijai (223), – net keturis kartus daugiau negu Didžiąjai Britanijai (57). Kitaip nei Jungtinėje Karalystėje, Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje nėra pakankamai griežtai verčiama naudotis saugos diržais, o greičio matavimo kameros yra mažiau paplitusios. Be to, neretai taisyklėms nusižengiama vairuojant išgėrus.

Kaip vieną iš padidėjusio avaringumo keliuose priežasčių britai įvardina ir savo nacionalinį ypatumą – 2005 metais Didžiojoje Britanijoje 20 proc. avarių, kurias sukėlė užsienyje registruoti automobiliai, kilo dėl to, jog vairuotojai tiesiog supainiojo kelio puses.

Pasaulio lietuviai kviečiami dalyvauti dainos konkurse

Atkelta iš 1 psl. visus masinės informacijos šaltinius. Tai turėtų padėti atrasti naujus talentingus autorius ir įkvėpti tuos, kurie jau kuria,“ – įsitikinęs kompozitorius G. Abarius.

Po konkurso bus organizuojami koncertiniai turai, kompaktinių plokštelių leidyba. Tikimasi, kad nauji, šiam konkursui sukurti kūriniai kitamet skambės radijo ir TV laidose, įvairiuose festivaliuose ir renginiuose.

Reikalaujama išslaptinti informaciją apie Baltijos jūroje palaidotą cheminį ginklą

Atkelta iš 1 psl. „Dar praėjusiais metais išaiškėjo, kad apie 80 proc. palaidoto cheminio ginklo Baltijos jūroje koordinatės JAV ir Didžiosios Britanijos yra išslaptintos, todėl neįmanoma nustatyti ginklo vietos ir būklės. Komitetas į posėdį kvietė NATO atstovus paaiškinti šią situaciją, tačiau jie neatvyko ir nesiteikė pateikti šios informacijos“, – ETPA sprendimą komentavo Lietuvai organizacijoje atstovaujantis G. Jakavonis. Anot jo, jeigu nebus aiškos visos palaidoto cheminio ginklo koordinatės, dujotiekio tiesimas Baltijos jūros dugnu gali sukelti ekologinę katastrofą Baltijos jūroje.

Po II pasaulinio karo pralaimėjusios hitlerinės Vokietijos nepanaudotas cheminis ginklas perėjo į Sąjungininkų rankas. Potsdamo konferencijoje buvo nutarta šį cheminį ginklą

išplukdyti iš Baltijos jūros ir ne mažiau kaip 100 metrų gylyje palaidoti. Tačiau šis cheminis ginklas – apie 300 tūkst. tonų – buvo palaidotas Baltijos jūroje. JAV ir Didžioji Britanija, kartu su buvusia SSRS laidojusi cheminį ginklą, šią operaciją išlaptino.

„Be šių tyrimų tarptautinė bendruomenė negalės spręsti palaidoto cheminio ginklo problemos Baltijos jūroje, taip pat bus nepajėgi apsaugoti jūrą ir jos regioną nuo galimų ekologinių katastrofų“, – aiškino G. Jakavonis.

2003 m. Jūrinių tyrimų centro duomenimis, Lietuvos ekonominėje zonoje palaidoto cheminio ginklo vietoje jūros gylis svyruoja nuo 84 iki 126 m. Šis rajonas yra ant Klaipėdos-Venspilio plynaukštės šlaito.

**Apsilankykite „Draugo“ internetinėje svetainėje
www.draugas.org**

Pasaulio naujienos

Pasaulio akcijų rinkos antrą dieną iš eilės ritasi žemyn

Akcijų rinkos nuosmukis krečia pasaulio biržas.

Reuters nuotr.

Londonas–Washington–New York, sausio 22 d. (AFP–BNS) – Investuotojams būgštauja dėl galimo JAV ūkio nuosmukio, pasaulio akcijų rinkos antrą dieną iš eilės ritasi žemyn.

Tačiau, ekspertams spėjant, kad pagrindiniai pasaulio centriniai bankai koordinuotai sumažins bazines palūkanų normas, Londono ir Paryžiaus indeksai antradienį kiek atsigavo.

Azijos rinkose akcijų kursai traukė žemyn – Japonijoje pagrindinis biržos indeksas nusileido žemiausiai per 28 mėnesius, o Honkongo – krito beveik 9 procentais. Tuo tarpu analitikai bando spėti, kokios tendencijos pasireikš Wallstreet, kuris antradienį atnaujino darbą po ilgojo savaitgalio.

Pasak ekspertų, rinkose pasklido kalbos, kad JAV, Didžiosios Britanijos centriniai bankai ir Europos centrinis bankas (ECB) imsis koordinuoto normų mažinimo, ir akcijų kursai pagrindinėse Europos rinkose kiek sustiprėjo.

Pirmadienį Europos akcijų indeksai krito sparčiausiai nuo 2001 metų rugsėjo 11-osios, kai visą pasaulį sukrėtė teroristų išpuoliai JAV.

Antradienį smukimas tęsėsi visose Azijos rinkose, o Pietų Korėjai ir Indijai net teko laikinai stabdyti prekybą. Pagrindinis Kinijos akcijų indeksas krito 7,22 proc., Sidnėjaus – 7,1 proc., o Indijos – 4,97 procento.

Tuo tarpu JAV Federalinis išdo bankas antradienį skubiai sumažino bazines palūkanų normas iš karto 0,75 procentinio punkto iki 3,5 procento.

Sprendimas sumažinti bazines palūkanų normas priimtas prieš pat JAV prekybos sesijos pradžią. Pasak banko, normos buvo sumažintos įvertinus prognozes dėl JAV ūkio plėtros lėtėjimo. JAV centrinis bankas anksčiau jau mažino bazines palūkanų normas, tačiau antradienį patvirtintas sumažinimas – kol kas didžiausias.

Sumažinus bazines palūkanų normas iš karto 75 baziniais punktais, JAV akcijų kursai antradienio prekybos pradžioje patraukė žemyn.

Pasak ekspertų, šis JAV centrinio banko sprendimas „atrodo kaip paniškas atsakas į akcijų kursų kritimą, tačiau tai turi prasmės. Rinkos panikuoja, ir Federalinis išdo bankas turėjo kažkaip į tai reaguoti.“

Didžiosios valstybės siekia susitarimo dėl sankcijų Iranui

Berlynas, sausio 22 d. („Reuters“–BNS) – Didžiosios pasaulio valstybės antradienį bandė išspręsti nesutarimus dėl tolesnių sankcijų Iranui ir tolesnio spaudimo jo valdžiai, kad ji pažabotų savo branduolinę programą.

Prieš Berlyne vyksiantį Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos penkių nuolatinių narių ir Vokietijos užsienio reikalų ministrų susitikimą diplomatai neteikė didelių vilčių dėl susitarimo priimti trečią rezoliuciją dėl sankcijų Iranui, nepaisančiam pasaulio reikalavimų sustabdyti urano sodrinimą.

Vakarai įitaria, kad Iranas slapta siekia pasigaminti branduolinį ginklą, bet Teheranas tvirtina, kad jo branduolinės programos tikslas yra vien elektros energijos gamyba.

Rusijos ir Kinijos nepritarimas griežtesnėms sankcijoms sustiprėjo po to, kai praėjusį mėnesį JAV žval-

gybininkai paskelbė ataskaitą, kurioje sakoma, kad Iranas 2003 metais sustabdė savo branduolinių ginklų programą. Šalys vis dar nesutaria, kokio griežtumo sankcijos turėtų būti numatytos naujoje rezoliucijoje.

„Galiausiai tai priklausys nuo to, ko nori Rusija ir Kinija, – sakė vienas Europos aukšto rango diplomatas. – Jos iš principo sutinka, kad mums reikia kokios nors rezoliucijos. Tai pradžia. Tačiau bus ginčų dėl to, ką (į ją) įtraukti.“

JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice antradienį sakė, kad įtakingos valstybės padarė pažangą tardamosi dėl Jungtinių Tautų rezoliucijos, pagal kurią būtų įvestos naujos sankcijos Iranui, tačiau pridūrė, kad susitarimo dar nėra. „Nemanau, jog yra kokia nors paslaptis (dėl to), kad mūsų ir rusų, ir galbūt kinų nuomonė dėl šių rezoliucijų laiko nėra visiškai tokia pati“, – sakė ji.

EUROPA

RYGA

Pirmadienį Latvija nusprendė išsiųsti vieną Rusijos ambasados darbuotoją „už veiksmus, nesuderinamus su diplomato statusu“. Latvijos televizijos naujienų laida „Panorama“ pranešė, kad iš Latvijos išsiunčiamas diplomatas – Rusijos ambasados pirmasis sekretorius Sergej Toropov, ilgą laiką buvęs atsakingas už ambasados ryšius su spauda, tačiau oficialiai išsiunčiamo diplomato pavardė nėra patvirtinta. Latvijos užsienio reikalų ministras Maris Riekstinsis pripažino, kad Rygos sprendimas išsiųsti Rusijos diplomata turės trumpalaikės neigiamos įtakos abiejų šalių santykiams. Tuo tarpu Latvijos premjeras Ivars Guodmanis pareiškė, kad sprendimas išsiųsti Rusijos diplomata neturi politinės potekstės.

ROMA

Italijos premjeras Romano Prodi antradienį sušaukė balsavimą dėl pasitikėjimo Senate, kur jo koalicijai trūksta dviejų vietų. Deputatų Rūmai, kur jis turi aiškią daugumą, balsuos trečiadienį. Aukštieji rūmai, kur jis, atšaukus paramą mažai centristų partijai, nebeturi daugumos, balsuos vėliau, bet tikslī data dar nepaskirta. R. Prodi vyriausybę nauja krizė ištiko praėjusią savaitę atsisitadydinus vienam svarbiam ministrui, kuris atšaukė savo partiją iš valdančiosios centro kairiųjų koalicijos.

LONDONAS

Britų parlamentas pirmadienį pradėjo ilgą Europos Sąjungos (ES) reformų sutarties nagrinėjimo procesą, ir net paties ministro pirmininko Gordon Brown Leiboristų partijos nariai žada priversti jį surengti referendumą. Referendumo šalininkai tikėjosi pirmadienį balsuoti dėl pataisos, pagal kurią būtų sušauktas nacionalinis plebiscitas, bet parlamento pirmininkas nusprendė, kad dėl to nebus balsuojama. Kritikai kaltina vyriausybę tuo, kad ji baimindamasi pralaimėti ginčą nori užgniaužti diskusiją dėl Europos sutarties. Europos sutartį, kuri praėjusį

ARTIMIEJI RYTAI

GAZA

Izraeliui nusprendus sušvelninti Gazos Ruožo blokadą, į šią „Hamas“ kontroliuojamą teritoriją anksti antradienį įvažiavo pirmieji sunkvežimiai su kuru, pranešė liudininkai. Nahal Ozo pasienio postą, esantį į rytus nuo Gazos, kirto du sunkvežimiai su buityje naudojamomis dujomis ir trys sunkvežimiai su dyzeliniu generatoriams. Šiems sunkvežimiams buvo leista įvažiuoti po to, kai Izraelio gynybos ministras Ehud Barak vėlai pirmadienį leido vėl tiekti kurą Gazos Ruožui. Izraelis nusprendė sušvelninti blokadą, kurią vis labiau kritikavo užsienio šalys ir dėl kurios teko uždaryti vienintelę Gazos elektrinę.

BAGDADAS

Irake žuvo pirmasis JAV karys, važiuavęs vienu iš naujųjų itin šarvuotų transporto priemonių, kurios turi apsaugoti karius nuo pakelės bombų, antradienį pranešė kariškiai. Bombai sprogo prie vienos naujosios transporto priemonės „Mine Resistant Ambush Protected“ (MRAP), vienas karys žuvo, o dar trys buvo sužeisti. Atsitikimas įvyko šeštadienį netoli Arab Džaburo pietiniame Bagdado pakraštyje. Nuo JAV vadovaujamos invazijos 2003 metų kovą Irake jau žuvo 3,929 amerikiečių kariai.

AFRIKA

NAIROBIS

Kenijos Rifo slėnyje nužudyti šeši žmonės, antradienį pranešė policija. Nuo praėjusios savaitės, kai opozicijos vadovas Raila Odinga ir jo Oranžinis demokratinis judėjimas paragino tris dienas visoje šalyje protestuoti dėl prezidento Mwai Kibaki perrinkimo, Kenijoje buvo nužudyti mažiausiai 63 žmonės. K. Annan ir buvusio Pietų Afrikos Respublikos prezidento Nelson Mandela žmona Graca Machel Kenijoje ragins išspręsti nesutarimus ir rasti išeitį iš aklavietės, susidariusios kilus šiai krizei.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking
Krovinių pervažimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Kuršių nerija

Pajūris gali nesulaukti vokiečių

**RAIMONDA
RAVAITYTĖ-MEYER**

Poilsį Lietuvos pajūryje siūlančios Vokietijos kelionių firmos atsidūrė aklavietėje. Turizmo mugėse vokiečiai maitinami tik pažadais. „Vasario pabaigoje 60–70 proc. visų vasaros kelionių įprastai yra užsakytos“, – sakė dvylika metų vokiečių turistus į Lietuvos pajūrį atvežančios firmos „Nehrung Reisen“ vadovas Werner Feser ir retoriškai klausė, kaip paaiškinti turistams, kad sausio viduryje niekas Lietuvoje negali atsakyti, ar skris lėktuvai šią vasarą iš Palangos į Vokietiją. Jei taip – į kokius miestus. Pernai turistus iš Palangos į Vokietiją skraidinusi vienintelė lietuviško kapitalo įmonė „flyLAL“ skrydžius nutraukė rudenį neapibrėžtam laikui. Į klientų klausimus jie atsako: „Pasakysime, kai tik galėsime.“

„Dabar jau aišku, kad aviakompanija, kuri taip pavėluotai pradės dirbti su Vokietijos rinka, nepasieks gerų rezultatų 2008 m., nes dėl vilkinimo jau prarado daug potencialių klientų, kurie pasirinko kitas aviakompanijas arba atsisakė atostogų Lietuvoje, nebesutikę laukti“, – situaciją komentavo W. Feser.

Patirs nuostolių

„Norėdami pritraukti vokiečių į Lietuvos pajūrį ir Kuršių neriją, mugėse išleidžiame dešimtis tūkstančių eurų, tačiau esame dirbtinai stabdomi, nes neturime ko pasiūlyti – jokios galimybės atskristi tiesiogiai“, – kalbėjo Baltijos regione dirbančios įmonės „Balttour“ savininkai Gražina ir Manfred Wagener. Pasak jų, Pietų Vokietijos Augsburgo mieste vykusioje turizmo mugėje jų firma neseniai dalyvavo regioninio partnerio teisėmis ir sulaukė išskirtinio žurnalistų dėmesio. Deja, Palangos oro uostui reklamos padaryti jie neturėjo galimybės dėl tos pačios priežasties – neaiškumo, kas bus.

„Balttour“ atstovai apgailestauja, kad nutrūkus skrydžiams iš Pa-

langos žlugo ir kita populiari jų siūloma kelionė – atskristi iš Vokietijos į Taliną, praleisti ten laiko, o po to iš Estijos sostinės parsiskristi į Palangą ir aplankyti Kuršių neriją.

Su vokiečių turistais dirbančios firmos neabejojo, kad tokia pragaistinga visam Lietuvos Vakarų regionui skrydžių politika atbaidė nemažai turistų, ypač tuos, kurie pirmą kartą sumanė atvykti į Kuršių neriją ar kitą Lietuvos dalį. Įpratę savo atostogas planuoti prieš metus, vokiečiai negali suprasti ir toleruoti bet kokio neaiškumo, ypač susijusio su patogumu ir kaina. Kiek nuostolių dėl minėtos politikos patirs turizmo firmos, galutinai paaiškės rudenį.

Išeitis – Liepoja

G. Wagener tvirtino, kad keltų linijos iš Klaipėdos į Vokietiją negali būti laikomos išeitis, nes tie, kas nori atvykti greitai, nesirinks keliolikos valandų kelionės jūra.

Nesant galimybės atskristi į Palangą, firmos buvo priverstos ieškoti kitų būdų. Išsigelbėjimu tapo kaimynų latvių Liepojos oro uostas, iš kurio pernai gegužę prasidėjo reguliarios kelionės į Hamburgą. Kiti du keliai pasiekti Lietuvos pajūrį – dar tolimesni: skrendant į Kauną ar Vilnių.

„Vykdami į Liepoją sugaištame dvi valandas, o į Kauną ar Vilnių – keturias penkias. Turistams tai nepatogu, bet kitų sprendimų neturime“, – tvirtino W. Feser.

Pasak Klaipėdos turizmo ir kultūros informacijos centro direktorės Romanos Savickienės, bendras užsienio turistų skaičius Klaipėdoje per praėjusius metus išaugo 4 proc., daugiausia jų – vokiečiai.

Skelbs vasaros staigmenas

Palangos oro uosto direktorius Leonas Kvietkauskas situaciją jo vadovaujamoje valstybinėje įmonėje pavadino visiška nežinomybe.

Jis negalėjo atsakyti į jokių konkretų klausimą, susijusį su skrydžiais į Vokietiją. Tik užsiminė, kad su viena Vokietijos aviakompanija vyksta derybės dėl skrydžio į Hamburgą atnaujinimo.

L. Kvietkausko tvirtinimu, pastaraisiais metais turistų iš Vokietijos buvo sumažėję, o dar koją pakišo Liepoja, pasiglemžusi Hamburgo keliones.

Lietuvos oro linijų „flyLAL Group“ komunikacijos vadovė Gintarė Rimkuvienė neatskleidė jokios informacijos apie kompanijos skrydžių planus, nes vasaros sezono staigmenas sakė laikanti sausio pabaigoje vyksiančiai spaudos konferencijai.

„Klaipėda“

Šiaurės Amerikos ateitininkai – širdimi į Šiluvą

Atkelta iš 4 psl. Į tą dangiškosios mūsų Motinos šauksmą garbinti Dievo Sūnų (o ne vien „arti ir sėti“) turime atsiliepti visi, kur bebūtume šiandien. Tad ir Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius kviečia Jos apsireiškimą minėti ir švęsti ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje.

Kokia siūloma veikla?

Siūliau ateitininkams žvelgti „į tai, ko mumyse ir aplinkoje reikia vengti, ką taisyti, ką atnaujinti ir kurti. Verta vis giliau suvokti Šiluvos Marijos, Prano Dovydaičio, Jono Pauliaus II, Benedikto XVI, kun. Stasio Ylos ir dr. Antano Maceinos žodžius. Sąjungų ir vienetų vadovybės tepritaiko šį šūkį veiklai pagal narių amžių ir sugebėjimą“. Ugdomiems jauniems nariams, „jaunučiams ir jaunesniems moksleiviams tiktų suvaidinti istorinius Šiluvos ir ateitininkijos įsikūrimo įvykius, o taip pat ir epizodus, pritaikančius šį šūkį pačių narių aplinkoje dabar. Vyresniesiems moksleiviams, studentams ir sendraugiams tiktų svarstyti, apsispręsti ir pritaikyti šūkį savo gyvenime bei aplinkoje, kur susikerta tikėjimas su netikėjimu, kur į moralės ir pasaulėžiūros sritį braunasi reliatyvizmas, o gyvenimo praktikoje siekiama vien tai, kas kūnui ir šiam pasauliui“.

Vokietijos žurnalas apie Šiluvą

Vokietijos katalikų žurnalas „Kirche heute“ („Bažnyčia šiandien“), straipsnyje „Dievo Motina imasi reikalų Lietuvos istorijoje“ plačiai supažindina skaitytojus su Šiluva ir 400 m. Jubiliejumi. 2007 m. lapkričio numeryje šiai temai skirta viršelio nuotrauka ir net penki Altötting mieste leidžiamo žurnalo puslapiai. Prie autorius Erich Maria Fink straipsnio, šešiolika spalvotų nuotraukų išsamiai pristato Šiluvos istorijos įvykius ir šventovės vaizdus. Lietuva, kaip paskutinis pagoniškas kraštas Europoje, pavadinta Europos Bažnyčios „jauniausia dukra“. Erich Maria Fink praskleidžia ir aprašo šias potemes: Vokiečių ordino priespaudoje, Ankstyva orientacija į vakarus, Reformacijos audroje, Piligrimystė Marijos Gimimo garbei, Katalikų kunigo išmintingas nuspėjimas, Vaikai mato nuostabiai gražią moterį, Kalvinų pastoriaus reakcija, Visas kaimas tampa liudytojais, Aklojo išgydymas, Paspirtis naujos bažnyčios statybai.

Dėkodami Laimai Lipšytei už voikiško teksto paruošimą lietuviškai, toliau pateikiame paskutiniojo skyrelio „Vilties ženklai Europai“ minčių santrauką.

• • •

Lietuva dėl savo nepakartojamos istorijos yra didelis vilties ženklas susivienijusiai Europai. Po permainos Bažnyčia įsitvirtino politiniam ir visuomenės gyvenime. Bažnyčia ir valstybė graudžiai bendradarbiauja neapribojant viena kitos savarankiškumo. Lietuva susiduria su iššūkiu politiškai visai nepriklausomai įtvirtinti tautinę tapatybę. Tai prasideda nuo to, kad lietuvių kalba yra oficiali šalies kalba. Šiam vyksmui labai dėkinga tai, kad katalikų Bažnyčia liturgiją gali švęsti tautine kalba. Tuo pačiu ji kaip visuotinė Bažnyčia gali padėti, kad tautinė savimonė būtų apsaugota nuo perdėto nacionalizmo ir kad tautinės mažumos

Veikla visuomenėje ir organizacijoje

400 metų nuo Švč. Marijos apsireiškimo Šiluvoje sukaktis sudaro progą surengti didesnius minėjimus visuomenėje. Katalikiškąjį visuomeninį darbą dirbantieji ateitininkai – tiek pasauliečiai, tiek dvasiškiai – jau yra įsijungę ar net parodę iniciatyvą organizuoti plataus ar vietinio pobūdžio minėjimus visuomenėje šiais 2008 metais: daugiausia – tai iškilmingos pamaldos, kaip, pavyzdžiui, Los Angeles ir Čikagoje. Detroito ir Clevelando ateitininkai ruošiasi vietinio pobūdžio minėjimams su programa. Cicero lietuvių katalikų bendruomenėje esame įsigiję Šv. Antano bažnyčiai skirtą Šiluvos Marijos paveikslą ir rengiamės apreiškimo minėjimui. Esu pakviestas vesti Gavėnios susikaupimo dienas Švč. Marijos Gimimo parapijoje Marquette Parke: kalbėsiu apie Marijos iššūkį, atsiliepiant į Jos nusiskundimą Šiluvoje.

Apie kitus vietinio pobūdžio minėjimus sužinome spaudoje, kai jie jau būna įvykę. Tas pat sakyтина ir apie narių, ypač jaunųjų, ugdymo planus ir susirinkimus tesužinome tik po to, kai jie būna jau suruošti. Tad apie šiluvinius ateitininkų renginius pranešime jiems įvykus.

Kun. **Kęstutis A. Trimakas**
Š. Amerikos ateitininkų Dvasios vadas

neprarastų savo teisių.

Nepaisant tų pačių sunkumų kaip visame pasaulyje, (pvz., kunigų stygius, materialistinis požiūris į gyvenimą), dauguma šalies gyventojų yra katalikai. Kas susiduria su katalikų Bažnyčia Lietuvoje, pajunta dvasinę ir moralinę stiprybę, kurios mums Europoje labai reikia. Vokiečių istorijos rytų Prūsijoje praeitis gali būti sutaikyta, jei šandienos katalikų Bažnyčią priimsime kaip savaime suprantamą, ir Lietuvos tautinę savimonę kaip praturtinimą bendrėjančiai Europai.

„Šiluvos žinia išeivijoje“

PASLAUGOS

STASYS CONSTRUCTION

Staliaus darbai, rūsių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

DVIGUBŲ PILIETYBIŲ IR ŽALIŲ KORTŲ MEDŽIOKLĖS

Atkelta iš 5 psl.
DP stovyklų gyventojams daug padėjo 1944 m. JAV lietuvių įsteigtas Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas, vadinamas BALFas (angliškai United Lithuanian Relief Fund of America). BALFas skelbė vėjus ir rinkliavas po visą Ameriką. Šelpė DP stovyklose pabėgėlius maisto ir drabužių siuntiniais. Darė žygius pas įtakingus JAV politikus, siekiant pagerinti DP stovyklų padėtį. Padėjo emigruoti į Ameriką.

1949 m. prasidėjo uždarinėjimas tų pokarinių DP stovyklų, ir reikėjo lietuviams ieškoti kitos svetimos šalies, kuri juos priglautų. Didžiuma norėjo patekti Amerikon. Kaip šian dieną branginama „žalia korta“, tada buvo branginamas dokumentas, vadinamas „afidevitas“ (angliškai „affidavit“).

Norint patekti Amerikon reikėjo pasirūpinti afidevitą, dokumentą iš Amerikos, kuriame kas nors prisiekiąs liudija, kad Amerikoje bus duota dypukų šeimai gyvenamas butas ir parūpintas darbas. Reiškia, kad imigrantas nebus našta, negyvens iš valdiškos pašalpos. Kas turėjo giminių Amerikoje, prašė jų malonės. Neturint giminių, kiti pagal darbo sutartis išvažinėjo darbams po visą pasaulį: į JAV ūkius karvių melžti, į Kanadą miškų kirsti, kiti į Australiją, į Braziliją, į Venezuelą – kur tik pigi darbo jėga buvo reikalinga.

Mūsų šeimai irgi teko medžioti afidevitą 1949 m. Man tada buvo septyneri. Tėvas dėjo skelbimus į „Draugą“ ir kitus Amerikos lietuvių laikraščius, ieškodamas savo giminių. Į Ameriką buvo išvykęs jo minėtas dėdė Konstantinas Januta ir jo motinos giminaičiai Petrauskai. Jis išsiuntė skelbimus ir mes laukėm. Gal kuris iš jų atsilieps.

Pasirodė, kad Konstantinas prieš dešimt metų jau buvo miręs. Tačiau Chicagoje gyvenanti jo našlė Marta Janutienė atsiliepė ir greitai sudarė dokumentus – tą brangų afidevitą. Mes perėjome visokius politinius patikrinimus (ar nebendradarbiavote su vokiečiais?), sveikatos patikrinimus (ar nesergate užkrečiamomis ligomis?), pagaliau gavome leidimą vykti Amerikon. Laimingai perėję tuos visus tikrinimus ir apklausas, pagaliau ir mes gavome „žalias kortas“.

BALFas platino aplinkraštį visose lietuvių DP stovyklose, jame pa-

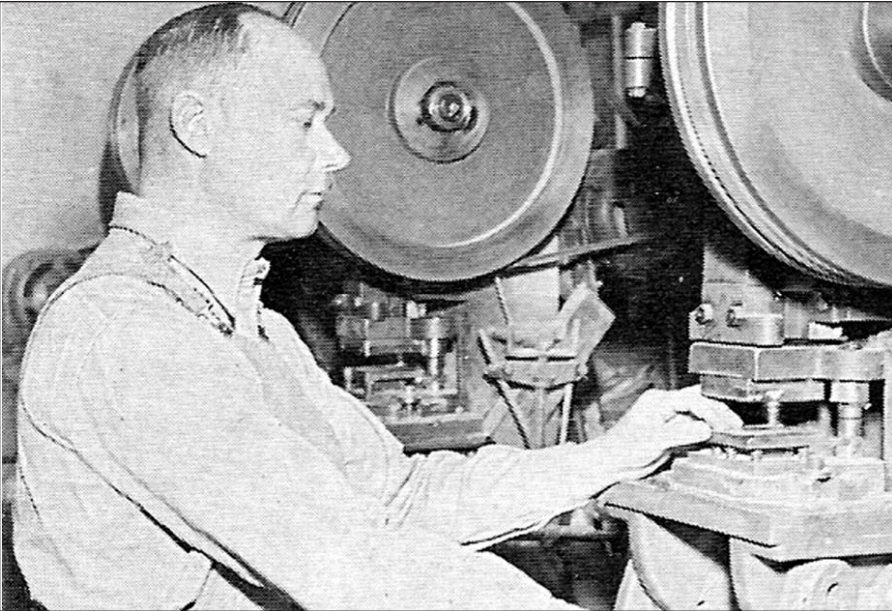
lietė ir dvigubos pilietybės klausimą: „Vykstantieji į Ameriką pasiruoškite ne tik žodžiu, bet ir elgesiu parodyti dėkingumą Amerikos tautai ir valstybei... Suprantama, niekas iš jūsų nereikalaus, kad liautumėtės buvę geri (Lietuvos) patriotai. Tačiau galite būti ir privalote būti ne tik geri amerikiečiai, bet ir geri lietuviai.“

1949 m. gegužės pabaigoje sėdome į buvusį Amerikos kareivinių transporto laivą plaukti per Atlantą. Gegužės 31 d. ankstyvą rytą New Yorko uoste tėvas pakėlė mane ir abu užlipome ant denio pamatyti Laisvės statulą. Apsigyvenome Chicagoje, kur išbuvome dešimt metų, pirma aštuonioliktoje kolonijoje, paskui Marquette Park. Tėvo, buvusio Lietuvos teisininko, pirmas darbas Chicagoje, kaip ir daugelio karo pabėgėlių, buvo sunkus fizinis darbas fabrike.

Dar gyvendami DP stovyklose lietuviai suprato, kad reikės užsidirbti duoną svetimuose kraštuose ir kad ne visos Lietuvoje įgytos profesijos bus pritaikomos svetur. Tada lietuviai inžinieriai ir technikai steigė amatų mokyklas, kuriose buvę Lietuvos teisininkai, ekonomistai, mokytojai, kaininkai ir kiti išmoko automobilių mechaniko, radijo techniko, elektriko, siuvėjo ir panašių amatų. Mano tėvas daugiau nei metus važinėjo traukiniu į Muncheną, kur lankė spaustuvininko kursus. Tačiau Amerikoje gauti darbą spaustuvėje reikėjo priklausyti spaustuvės darbininkų profesinei sąjungai („printer's union“). O į tą sąjungą patekti atvykėliui buvo beveik neįmanoma. Chicagoje jis vakarais lankė braižymo kursus, kol įgijo dar vieną – braižytojo – profesiją.

Gyvendami Chicagoje lankėme lietuviškus koncertus, minėjimus, vaidinimus – Lietuvių Auditorijoje, Sokolų salėje ir kitur. Tėvai priklausė ir rėmė įvairias lietuvių organizacijas. Mane užrašė į skautus, kur vėliau tapau Skautu Vyčiu ir įsijungiau į Skautus akademikus. Vasarą vyko lietuvių „piknikai“, man – skautų stovyklos, su kaimynais ir draugais atostogavome Beverly Shores, Indiana lietuvių vasarvietėse. Po Stalino mirties tėvas pradėjo siuntinius siųsti savo broliams Sibire, mano motina savo seserims Suvalkijos kaime.

Visur Chicagoje susirinkdavo būriai lietuvių. Žmonės, buvę nuvargę karo pabėgėliai, dabar atrodė linksmi

1949 m. buvęs Lietuvos savanoris kūrėjas, vėliau kariuomenės generolas ir ministras pirmininkas Jonas Černius, kaip ir daug karo pabėgėlių DP, atvykęs į Ameriką turėjo dirbti paprasto darbininko darbą fabrike, kad duoną užsidirbtų.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

1934 m. ūkininkas Petras Januta su sūnumis priešais savo namą ir klėtį. Iš kairės: VDU studentas Kazys, ūkininkas Petras, ūkininkai Stasys ir Petras.

ir energingi, pačiame gyvenimo stiprume ir žydejime. Išeivijos politinė veikla, skirta Lietuvos laisvinimo reikalams, buvo labai aktyvi. Per tą laiką mūsų šeima, kaip ir daug kas, pakeitė savo žalias kortas į JAV pilietybę. Buvo galvojama, kad tai bus ir Lietuvos naudai – būdami JAV piliečiai turėsime daugiau įtakos Amerikos valdžiai, pristatydami Lietuvos reikalus.

Kol Lietuva buvo sovietų okupuota, raštai, žygiai, protestai ir petijijos Lietuvos reikalais buvo pristatomi ir vietiniams JAV valdininkams, ir į Washingtoną, ir į Jungtines Tautas. Lietuvių pašalpinė organizacija BALFas pinigais, maistu ir drabužiais toliau šelpė tuos lietuvius, kurie dar skurdo visame pasaulyje.

Aš pradėjau lankyti University of Illinois, kurio Chicagos skyrius tada buvo įsitaisęs Navy Pier. 1959 m. mūsų šeima persikėlė iš Chicagos į Kaliforniją. Tėvas ir motina išgyveno veiklioje lietuvių kolonijoje Los Angeles. Atvykęs mokslams į University of California, Berkeley, San Francisco apylinkę, užsibuvau čia daugiau nei 40 metų.

50 metų po to, kai mes su savo „afidevitais“ ir „žaliom kortom“ atvykome į Ameriką, 1999 m. mirė ma-

no motina – Petronėlė Orintaitė-Janutienė. Pagal jos norą vežėme ją laidoti į jos gimtinę Kudirkos Naumiesty. Dabar jina guli gražiam Suvalkijos kalnelyje, tik keleto žingsnių nuotolyje nuo Vinco Kudirkos amžino poilsio. 2006 m. mirė mano tėvas Kazys Januta. Praeitą birželį palaidojome jį po Žemaitijos debesėtu dangum, Ylakių kapinėse, ten pat, kur guli jo motina Kazimiera Petrauskaitė-Janutienė ir jo tėvas, tas minėtas mano senelis, Lietuvos ūkininkas Petras Januta, arti bažnyčios, kurioje mano tėvas buvo krikštytas ir kur jis tarnavo prie Mišių taip labai seniai.

Mano tėvas ir motina, jie abu, kaip ir daug jų kartos lietuvių, buvo Lietuvos ūkininkų vaikai, užaugę gyvulius Lietuvos pievose, mokslus išėję sunkiomis sąlygomis, gyvenime patyrę dar sunkesnes sąlygas. Jie priklausė tai nuostabiai lietuvių kartai, kuri po Pirmojo pasaulinio karo sunkiai ir sąžiningai gyveno, dirbo, mokslus išėjo ir Lietuvą atkūrė, paskui per Staliną ir Hitlerį viską prarado, išgyveno didesnę dalį savo gyvenimo kaip lietuviai emigrantai svetimoje šalyje. Taip baigėsi mano lietuvių emigrantų šeimos vienas gyvenimo ratas. Bet metai rieda toliau.

Bus daugiau.

Telšių Žemaitės gimnazijos 90–metį minint

LAIMA APANAVIČIENĖ

Telšiai ... Miestas ant septynių kalvų. Ant aukščiausios kalvos stovi 1765 m. bernardinų iniciatyva pastatyta puiki vėlyvojo baroko–klasicizmo stiliaus mūrinė bažnyčia – Telšių Šv. Antano Paduviečio katedra. Tačiau ne vien šia katedra žymi Žemaitijos sostinė. Telšiai nuo seno žinomas kultūros ir švietimo centras, išgarsėjęs savo aukštosiomis mokyklomis, spauda, visuomeninėmis ir kultūrinėmis iniciatyvomis. Vienas iš tokių kultūros nešėjų ir simbolių – kitame miesto gale (prie mažosios bažnytėlės) esančiame baltame pastate įsikūrusi Žemaitės gimnazija, šiomis dienomis švenčianti savo 90 metų sukaktį. Mokyklos pavadinimai daug kartų keitėsi, bet miestelėnai ją visada vadino „Telšių gimnazija”. Ir nors Telšiuose yra ne viena mokykla, ištarus šį pavadinimą, visiems būdavo aišku (drįstu galvoti, kad taip yra ir dabar), kuri tai mokykla.

1918 m. sausio 20 d. Telšių gimnaziją įkūrė „Saulės” draugija. Pažymint vyskupo Motiejaus Valančiaus mirties penkiasdešimtmetį, 1925 metais, gimnazija buvo pavadinta Telšių Motiejaus Valančiaus vardu. Įkurtai mokyklai reikėjo patalpų. 1936 metais spalio 4 d. įvyko naujo mokyklos pastato atidarymas, jis ir šiandien tebetarnauja jaunimo ugdymui. Mokyklos pastatas – konstruktyvizmo stiliaus, turi architektūrinę vertę (mokyklos projektą paruošė architektas Steponas Stulginskis), todėl 1996 m. įrašytas į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą.

Šioje mokykloje mokėsi mano tėvelis, ją baigėme ir mes su broliu. Mokėsi joje ir dabartiniai bei buvę čikagiečiai. Man žinoma, kad joje mokslo riešutus krimto mūsų skaitytojams pažįstami: Aldona Šmulkštienė, prezidento Valdo Adamkaus žmona Alma Nutautaitė-Adamkienė, skulptorius Petras Aleksa, prof. chemikas Bronius Ješelskis.

Žemaitės vidurinė mokykla į kūrybinį gyvenimą išlydėjo Raimondą ir Stasį Kašauskus, Danielių Mušinską, Vytautą Stulpiną, Artūrą Tereškiną. Daug žymių Lietuvos menininkų ir mokslininkų vidurinį

išsilavinimą įgijo šioje mokykloje, tai ir aktorės E. Pleškytė, D. Brenciūtė, dailininkas V. Paulauskas, istorikai prof. A. Bumblauskas, prof. A. Butrimas, V. Vaivada, medicinos mokslų daktaras R. Dobrovolskis, buvęs prezidentas R. Paksas.

Kiek žymių žmonių ją yra baigę – visų nesuminėsi. Tačiau kiekvienam brangiausias mokykloje tas laikas, kai jis pats joje mokėsi.

Šios mokyklos duris atvėriau 1957 m. Tiesa, ne pačios gimnazijos, kuri kaip ir katedra baltai švietė ant aukšto (kaip man tada atrodė) kalno. Pradėjau lankyti pradinę mokyklą, kuri buvo gimnazijos dalis, tačiau įsikūrusi kitame pastate. Pamenu, kaip mokytoja mus pirmą kartą nuvedė gimnazijos pastatan. Su kokia baime ir jauduliu aš, pradinukė, žiūrėjau į halėje vaikščiojančias, mokyklinėmis uniformomis pasipuošusias vyresniųjų klasių mokines (kažkodėl būtent jos įstrigo atmintin). Kaip aš džiaugiausi, kai pagaliau galėjau pati praversti šio pastato duris – nuo penktos klasės pamokos vykdavo jau gimnazijos pastate.

Mokykloje gyvenimas virte virė. Kokių tik nebuvo būrelių, užsiėmimų. Aišku, dabar suprantu, kad viskas vyko pasiaukojančių mokytojų dėka. Gilias humanistinio ugdymo tradicijas turinti mokykla stengėsi išsaugoti aukštą akademinį lygį. 1966 m. direktoriaus Jono Tumavičiaus iniciatyva įvestas sustiprintas kalbų mokymas, 1968 m. mokykloje (sovietiniais laikais) pradėta dėstyti lotynų kalba. Mokyklos literatų darbai žinomi visoje Lietuvoje.

Kiekvienas mokytojas – asmenybė. Tačiau mano mokymosi laikotarpiu didžiausia asmenybė man buvo mokyklos direktorius J. Tumavičius. Jo dėka baigusi mokyklą pasirinkau pedagogines studijas. Likimo ironija – tragiškai žuvusio J. Tumavičiaus laidotuvės vyko mano vestuvių dieną. Šis žmogus sugebėjo suburti tokį mokytojų būrį, kad mokiniams nebuvo laiko po pamokų kažkur bėginėti – jie tam neturėjo laiko. Beveik visi vyresniųjų klasių vaikinai grojo žinomame tuo laiku visoje šalyje dūdų orkestre, kuriam vadovavo mokytojas Konstantinas Dobrovolskis. Šis niekada balso nekėlęs mokytojas turėjo tokią

Telšių Žemaitės gimnazijos pastatas, kurioje mokykla įsikūrusi nuo 1936 m. Dešinėje pastato dalyje pirmo aukšto keturi iš kairės langai klasės, kurioje mokėsi straipsnio autorė.

paslaptinę galią, kad mes, jau būdami vienuoliktokais, pešdavomės, kuris nueis atnešti mokytojo klarnetą iki klasės durų. Mokykloje veikė keletas šokių būrelių, 3 chorai, dramos būrelis, kuriam vadovavo pats direktorius (buvo baigęs 3 dramos studijų kursus), literatūros būrelis, kurio nariai skindavo laurus Respublikiniuose konkursuose. O kokios būdavo rusų literatūros pamokos! Jas mums dėstė direktoriaus žmona Regina Tumavičienė, tačiau jei ateidavo eilė mokytis „vyrišką poeziją” į klasę ateidavo pats direktorius – vidutinio ūgio, smulkus, juodais garbinuotais plaukais – atsistodavo prieš klasę ir... pradėdavo deklamuoti. Galėdavo deklamuoti visą pamoką. Kaip tada nesimokysi mintinai eilėraščių, kuriuos mokytojas užduoda!?

O lietuvių literatūros mokytojas Antanas Kučinskas – erelio nosimi, rausvais plaukais? Pats rašė eiles, mus skatino. Jis tvirtai tikėjo, kad aš studijuosiu lietuvių kalbą ir literatūrą. Deja... baigiau chemiją. Idomu, ką jis dabar mąsto, žvelgdamas iš aukštybių, kai mano gyvenimas pasisuko taip, jog aš vėl pradėjau rašyti? Džiaugiasi ar bara, kad galėčiau ir geriau parašyti?

Mokytoja Julija Beniuševičiūtė. Ji mus iki aštuntos klasės mokė lietuvių kalbos gramatikos paslapčių. „Griebdavo” kaip reikiant. Aišku, buvome nelaimingi, pykdavome, tačiau dabar, po tiek metų, gavusi klasiokų laiškus, matau jos triūso vaisius – nors daugelis mano klasės draugų studijavo techninius mokslus, skaityti laiškus smagu – klaidų mažai pasitaiko.

Vokiečių kalbos mokytojas Jonas Krukis. Kaip jis sugebėdavo padaryti, kad mes net nepastebėdavome, jog klasėje mokosi jo dukra Giedrė, dabar

žinoma Lietuvoje vertėja iš vokiečių kalbos Sodeikienė? Jokių nuolaidų, atrodo, kad net labiau ją „spaudė” ir daugiau iš jos reikalavo.

Pavardės, pavardės... Visų neišvardinsi. Daugelis mokytojų guli dar viename Telšių kalnelyje. Nuvažiuoji, aplankai kauburėlius ir vėl palieki.

Pamenu, kaip vedžiau mokyklos 50-mečio programą. Labai jaudinausi, juk salėje sėdėjo tokie žinomi žmonės, o štai šiomet sukanka 40 metų, kai baigėme mokyklą. Baigę mokyklą išsisklaidėme kas kur. Mažai mūsų klasės draugų liko Telšiuose, kai kurie jau ilsisi greta mūsų mokytojų. Gyvenimas bėga.

Tačiau visada, kai pamatai spaudoje žinutę apie Telšių gimnaziją ar sutinki buvusį telšietį, širdis neramiai suplaka. Smagu, kad ir dabar mokyklos veiklos dėmesio centre – mokinyš, asmenybės dvasinių galių plėtotė, saviraiškos poreikių realizavimas. Po ilgų sovietmečio metų 1995 m. mokyklai suteikta teisė steigti pirmąsias gimnazijos klases. Mokykla pasiekia reikšmingų ugdymo rezultatų, mokiniai ir mokytojai aktyviai įsitraukia į mokyklos veiklos tobulinimo darbą. Mokinių kūrybiniai ir akademiniai laimėjimai garsina mokyklą šalyje ir už jos ribų.

Reikšmingi mokyklos veikloje 1998 metai. Išanalizavusi mokyklos gimnazijos klasių veiklos rezultatus, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos kolegija, pritar-dama Gimnazijos tarybos išvadoms nutarė: „Nuo 1998 m. rugsėjo 1 d. suteikti gimnazijos statusą Telšių Žemaitės vidurinei mokyklai”.

Sveikindama mokyklos mokytojus ir mokinius su gražiu jubiliejumi tvirtai tikiu, kad ši mokykla toliau tęs savo gražią veiklą.

Tautinės sąjungos Čikagos skyrius atsidėkodamas už jų veiklos garsinimą paaukojo 100 dol. auką. Nuoširdus ačiū.
Algirdas Suvaizdis iš Berwyn, IL pradžiugino mus 100 dol. auka. Esame Jums dėkingi už paramą.
Lithuanian American Community Lemont Chapter, Lemont, IL parėmė „Draugą” 100 dol. auką. Labai ačiū.
Donatas Januta , gyvenantis Oakland, CA taip pat pradžiugino mus 150 dol. auka. Esame Jums dėkingi už paramą.
Birutė V. Sonta iš Chicago, IL paaukojo mūsų dienraščiui 140 dol. auką. Ačiū Jums.
Stasė Gircius , gyvenanti Santa Monica, CA parėmė „Draugą” 100 dol. auka. Esame Jums labai dėkingi.
Elena Purtulis , gyvenanti St. Pete Beach, FL paaukojo „Draugo” leidybai paremti 70 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

IVARŪS SKELBIMAI

* **Reikalinga** anglų kalbos mokytoja Brighton Park rajone. Tel. 773-387-7232.

* **Moteris ieško** papildomo darbo nuo 4:30 v. p.p. Siūlyti įvairius variantus. Le-gali, turi automobilį. Tel. 773-627-7723.

* **Reikalinga** pagyvenusi moteris-auklė 6 dienas per savaitę su gyvenimu ar su grį-žimu. \$50 per dieną. Tel. 630-915-0628.

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo. Gali dirbti ir naktimis. Darbas gali būti pastovus ar laikinas. Tel. 630-915-6708.

* **Du 3 mėn. katinėliai**, broliukas juodas, o sesutė 3 spalvų, ieško mylinčių namų. Tel. 773-890-0457.

* **Pirkiau nebrangų**, gerai važiuojantį automobilį. Tel. 708-220-3202.

* **Moteris**, gyvenanti Lockport, ieško darbo iki pietų. Tel. 708-638-8823.

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja, minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

A † A

Dr. JONUI ŠALNAI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną JANINĄ, sūnus VYTAUTĄ ir JONĄ su šeimomis.

Domanskių šeima

Visuomenės veikėjui, šaknų skulptoriui, poetui

A † A

dr. JONUI ŠALNAI

mirus, Jo mylimą žmoną JANINĄ, sūnus VYTĄ ir JONĄ, jų šeimas ir artimuosius netekties išgyvenimuos, nuoširdžiai užjaučiame.

Mes liūdime drauge su Jumis.

Aleksoniai, Tadas ir Česlava
Augūnai, Algis ir Dalia
Balzekas, Stanley Jr.
Bariai, Vladas ir Rožė
Biržinskienė, Liucija ir Angelė
Biliūnai, Vytas ir Aldona
Damionaitienė, Elena
Daugirdai, Vytas ir Silvia
Dudėnai, Vytautas ir Eglė
Gedgaudienė, Vilhelmina
Giedrikis, Stasys
Karasienė, Nelė
Kazlauskaitė, Anelė
Kulpienė, Giedrė
Lagūnienė, Regina
Lipskiai, Antanas ir Aldona
Majauskienė, Vanda ir Danguolė
Miklai, Kęstutis ir Jūratė
Mildažiai, Jonas ir Roma
Oniūnas, Vytautas
Ruliai, Petras ir Meilutė
Rušenienė, Ona
Sodoniai, Marius ir Katryna
Soliai, Henrikas ir Alicija
Staskūnienė, Apolina
Vaitkai, Vladas ir Ona
Zotovienė, Rimgailė ir Andrea

Kas ir kada bažnyčioms sukūrė varpą

Netoli Babilonijos yra rastas varpas, senesnis nei 3,000 metų. Senovės Kinija, Japonija, Burma, Indija, Egip-

Caro varpas Maskvoje – vienas didžiausių varpų pasaulyje.

tas turėjo įvairių formų varpų. Žydų karalius Saliamonas (974–937 pr. Kr.) turėjo didelius auksinius varpus, kuriais baidydavo paukščius nuo šventyklos stogo.

Pirmieji krikščionys į bažnyčios pamaldas žmones šaukdavo trimitais.

Europoje didieji bažnyčios varpai yra minimi nuo VI amžiaus vidurio. Pirmasis 585 metais juos mini italas Grigalius iš Tours. IX amžiaus pradžioje Walafrid Strabo tvirtino, kad didžiuosius bažnyčios varpus išrado italai. Manoma, kad Kompanijoje buvo įsikūrusi pirmoji didesnė varpų liejykla.

Europoje seniausias geležinis varpas yra Koelno muziejuje iš 613 metų.

Popiežius Steponas III 752 metais Romos bažnyčioje iškėlė 3 varpus.

Bažnyčių varpų skambesį mėgdavo anglai ir rusai, kiek mažiau – italai ir ispanai. Europiečiai varpus keldavo ne tik į bažnyčių bokštus, bet ir

A † A

BRONĖ NAINIENĖ-VILCINAITĖ

Mirė 2008 m. sausio 20 d. vėlyvą naktį.
Gimė Lietuvoje, Lygumų miestelyje.

Liūdėti liko vyras Bronius, gyv. Lemont, IL; duktė Laima ir jos vyras Vacys Garbonkai, gyv. Burr Ridge, IL; duktė Rūta, jos vyras Kęstutis Sušinskaiai bei jų dukterys Viktorija ir Aurelija, gyv. Lemont, IL; sesuo Jūra ir jos vyras Aleksandras Švedai, gyv. Homer Glen, IL; sesuo Adelė Bingelienė, sesers duktė Violeta ir Antanas Kašelioniai, gyv. Tustin, CA; Kašelionių vaikai – Vanesa, gyv. Lemont, IL, Tomas ir Paulius, gyv. CA su šeimomis, sesers Liusės ir Aleksandro Milvydų (mirusių Australijoje) vaikai Algis ir Rasa su šeimomis, gyv. Australijoje; sesuo Aleksandra Žąsytienė bei kiti giminės Lietuvoje.

A. a. Bronė Nainienė buvo veikli visuomenininkė. Darbavosi lietuviškų mokyklų tėvų komitetuose, dirbo ir vėliau vadovavo ALIAS pagalbiniam moterų komitetui, priklausė skaučių draugovei „Sietuva“ ir 15 metų vadovavo Pasaulio lietuvių centro kultūrinių renginių komitetui.

Lankymas ketvirtadienį, sausio 24 d. nuo 2 val. p.p. iki 8 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose 12401 So. Archer Ave. (Derby Rd. kampas), Lemont, IL. Atsisveikinimas – 6:30 val. vakaro.

Laidotuvės penktadienį, sausio 25 d. A. a. Bronė 9:30 val. ryto bus išlydėta iš laidojimo namų į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kur 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios, o po šv. Mišių bus palydėta ir palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti Mišioms už a.a. Bronės Nainienės sielą, „Saulutei“ arba asocialiai skriaudžiamų vaikų globos ugdymo organizacijai „Vaiko vartai į mokslą“.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus, buvusius bendradarbius bei pažįstamus šiose laidotuvėse dalyvauti.

Liūdinti šeima

Laid. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A

BRONEI NAINIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame velionės vyrą BRONIŲ NAINĮ, dukras ir jų šeimas, gimines bei artimuosius ir liūdime kartu su jais.

Moterų Renginių komitetas
Pasaulio lietuvių centro valdyba ir taryba

A † A

BRONEI NAINIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame vyrui BRO-NIUI, dukroms LAIMAI ir RŪTAI su šeimomis.

Domanskių šeima

virš rotušių.
Dabartinė varpo forma nusistovėjo nuo XIV–XV a.
Rygoje varpai yra minimi nuo 1215 metų. Rusai 1915 metais iš Latvijos išvežė daug varpų. Iš Lietuvos rusai anuomet išvežė apie 60 vertingų varpų. Ir vokiečiai nemažai varpų išvežė iš Lietuvos 1942 metais, nes Hitleris buvo įsakęs visus varpus sulydyti ginklams gaminti. Prūsijoje išliko Wormditt rotušės varpas iš 1384 metų.
Didžiausias pasaulyje varpas yra Maskvoje. Jis buvo nulietas 1733 metais. Jo aukštis yra 19 pėdų, o diametras 22.5 pėdų. Šis varpas sveria 193 tonas. Tą varpą aš esu aplankęs Maskvoje.

Eugenius Gerulis

♦**Š. m. sausio mėn. 25 d. 7 val. v.** Bočių menėje, 14911 127th Street, Lemonte įvyks Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyriaus metinis susirinkimas. Inž. Rimantas A. Kunčas-Žemaitaitis kalbės apie Lietuvos istorinius kultūros paminklus ir jų atstatymo reikšmę mūsų tautos ateičiai ir pristatys neseniai Medininkų pilies atstatymo (MPA) fondo išleistą knygą „Medininkai”.

♦**Sausio 27 d., sekmadienį, Jaunimo** centro Moterų klubo narės vėl visus vaišins mieliniais blynais. Jau nuo 8 val. r. galėsite vaišintis skaniausiais blynais su obuoliene. Tad visi minėtą sekmadienį kviečiami į Jaunimo centrą.

♦**Mažosios Lietuvos lietuvių draugija** Čikagoje maloniai kviečia į tradicinį „Užgavėnių šiupinį”, kuris vyks vasario 2 d., šeštadienį, 6 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje. Meninę programą atliks vokalinė grupė „Laumės”, bus vakarienė, šokiai, kuriems gros Algimanto Barniškio orkestras. Stalus ar pavienes vietas galite užsisakyti tel. 630-969-1316 (Ramūnas Buntinas).

♦**FSS Čikagos skyriaus pirmoji** šių metų sueiga įvyks vasario 3 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Pasaulio lietuvių centre, posėdžių kambaryje (Lemont). Sueigos programoje: minėjimas, LSS pirmijos pirmininko v. s. fil. Gintaro Plačo pasisakymas, vaišės. Apie dalyvavimą prašome pranešti sesei Jolandai tel.: 630-257-2558.

♦**Pasaulio lietuvių centro moterų** renginių komitetas ruošia „Užgavėnių blynus” antradienį, vasario 5 d., 5 val. p. p. – 8 val. v. Visi maloniai kviečiami pabendrauti.

♦**Vasario 22 d., penktadienį, 7:30** val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, vyks parodos-konkurso, skirto Čiurlionio galerijos 50-mečiui atidarymas. Bus paskelbti konkurso nugalėtojai. Konkurse dalyvauja išeivijos dailininkai. Rėmėja – žinoma išeivijos dailininkė Magda-

lena Stankūnienė. Maloniai kviečiamie dalyvauti parodos atidaryme.

♦**Lietuvos Dukterų metinis draugijos** susirinkimas įvyks š. m. vasario 24 d. „Seklyčioje”, 2711 W. 71st. St., Chicago. Kviečiame nares ir viešnius dalyvauti.

♦**Pavasarinė mugė vyks Jaunimo** centro didžiojoje salėje kovo 1 d., šeštadienį nuo 10 val. r. iki 3 val. p. p. ir kovo 2 d., sekmadienį, nuo 10 val. r. iki 2 val. p. p. Mugėje galėsite įsigyti įvairiausių gėrybių. Prekiautojai stalus gali užsisakyti paskambinę tel. 708-447-4501 (Milda Šatienė) arba tel. 708-636-6837 (Anelė Pocienė). Rengia Jaunimo centro valdyba ir Moterų klubas.

♦**Čikagos lietuvių skautų tradicinė** Kaziuko mugė įvyks š. m. kovo 9 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Kviečiame visus skautus, tėvelius bei skautų rėmėjus apsilankyti ir paremti šią lietuvišką jaunimo organizaciją. Norint gauti daugiau informacijos, prašome kreiptis pas Aušrą Jaisaitę-Petry tel. 708-349-8436 arba el-paštu: ausra67@sbcglobal.net.

♦**Lietuvių Operos choras kviečia** galinčius dainuoti moteris ir vyrus įsijungti į Operos chorą. Repeticijos vyksta penktadieniais nuo 7:30 val. v. Jaunimo centro patalpose, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. Šiuo metu choras pradeda repetuoti naują operą, kurios spektaklis bus ateinančią pavasarį. Prašome savo balsais prisidėti prie operos pastatymo.

IŠ ARTI IR TOLI ...

♦**Vasario 1 d., penktadienį, 7 val.** v. Assumption Church, 91 Maple Ave., Morristown, New Jersey vyks lietuvių kilmės pianistės Frances Covalsky (Kavaliauskaitės) labdaros koncertas. Koncerte skambės F. Chopin, D. Kabalevskij, G. Gershwin ir M. K. Čiurlionio muzika. Lėšos bus skirtos gabiems muzikai jaunuoliams paremti. Įėjimas – 15 dol. auka. Bilietus galite užsisakyti tel. 973-659-9767 (Susan Savaiko); 973-383-8763 (Nancy Craddock) arba 973-361-9771 (Aušra Covalsky).

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

Visos kriminalinės bylos
30 metų darbo patirtis
**6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700**
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
**www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com**

Advokatas Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo”)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
**Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.**

VASARIO 16–OSIOS MINĖJIMAI

ALTo Čikagos skyriaus (pirm. Evelina Oželienė) organizuojamas Vasario 16-osios minėjimas vyks vasario 10 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Maria gimnazijos salėje, 6727 S California Ave., Chicago, IL 60629. Pagrindinis kalbėtojas bus gen. mjr. Jonas Algirdas Kronkaitis, buvęs Lietuvos kariuomenės vadas. Muzikinę programą atliks tarptautinių konkursų laureatas Edvinas Minkštimas.

Tradicinis Jaunimo centro Vasario 16-osios minėjimas vyks kavinėje, vasario 16 d., šeštadienį, 3 val. p. p. Tema: „Vasario 16-oji ir šiandieninė Lietuva”. Kalbės adv. Povilas Žumbakis, kuris atkūrus nepriklausomybę Lietuvoje, padėjo atnaujinti šalies teisinę sistemą. Dalyvaus Cook County atstovė etniniam reikalams Pat Michalski. Programą atliks muzikės Jolantos Baniinės fortepijono klasės mokinės Berta Brazdeikytė bei Indrė Genevičiūtė ir muzikės Loretos Karsokienės estradinio dainavimo studijos „Tu ir aš” dainininkės. JC Moterų klubo narės vaišins gardžiais užkandžiais. Maloniai kviečia Jaunimo centras.

JAV LB Lemont apylinkės valdyba maloniai kviečia visuomenę į Nepriklausomybės dienos minėjimą, kuris vyks vasario 17 d. 12:30 val. p. p. PLC Fondo salėje, 14911 127th St., Lemont, IL. Pagrindinį pranešimą padarys LR Generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius. Meninę programą atliks dūdų orkestras „Gintaras”, solistės Genovaitė Bigenytė, Nijolė Penikaitė ir tautinių šokių grupė „Spindulys”.

Amerikos Lietuvių Tarybos Inc. (ALT) Lawrence skyriaus rengiamas Vasario 16-osios minėjimas tema „Mūsų tautos paveldo simboliai” vyks sekmadienį, 2008 m. vasario 10 d. 12:30 val. p. p. Šv. Mišios bus aukojamos 11 val. r. Corpus Christi bažnyčioje. Mišias aukos kunigas Albinas Janiūnas. Muzikinę programą atliks choras „Upelis”, folklorinė grupė „Dolija”. Bus pietūs. Bilieto kaina asmeniui – 10 dol. Bilietus galima įsigyti iš anksto, kreiptis į Stundžią tel. 978-685-4478.

Tradicinis Vasario 16-osios dienos minėjimas įvyks 2008 m. vasario 17 d., 12:30 val. p. p., Šv. Kazimiero parapijos salėje (2718 St. George St., Los Angeles, CA 90027). Šventės pagrindinė kalbėtoja – Ieva Butkutė, Washington University studentė ir misijos „Sibiras” dalyvė. Ji 2006 m. su kitais lietuviais jaunuoliais lankė tremtinių vietas Sibire ir papasakos tos kelionės išpūdžius. Šventės programa: 10:15 val. r. vėliavų pakėlimas parapijos kieme; 10:30 val. r. iškilmingos šv. Mišios; 12:30 val. p. p. minėjimas ir meninė programa.

Amerikos Lietuvių Taryba, JAV LB Boston apylinkė, Tautinės Sąjungos Boston skyrius kviečia visus kartu vasario 17 d. Boston švęsti 90–ąsias Lietuvos Nepriklausomybės metines! Šventė prasidės 10:30 val. r. iškilmingomis šv. Mišiomis Šv. Petro lietuvių bažnyčioje, S. Boston. 1 val. p. p. šventė tęsis Lietuvių Piliečių draugijos S. Boston salėje. Prelegentas – Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Audrius Brūzga. Programoje – „Jaunų širdžių ansamblis” su antro Lietuvos išsivadavimo laikotarpio dainomis ir Bostono vyrų sekstetas.

Pažintis su lietuvių emigracijos istorija

Lietuvos valstybės atkūrimo dienos – Vasario 16-osios proga Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje š. m. vasario 16 d., šeštadienį, 6 val. v. maloniai visus kviečia atvykti į parodos „Pirmoji banga” atidarymą, kuris vyks Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Parodą rengia Lietuvos Respublikos generalinis konsulatas Čikagoje kartu su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka ir Balzeko lietuvių kultūros muziejumi.

Paroda „Pirmoji banga” supažindina visuomenę su XIX a. pabaigos - XX a. pradžios lietuvių emigracijos į Jungtines Amerikos Valstijas istorija, lietuvių kultūrine ir visuomenine veikla JAV, lietuviškų knygų leidyba ir pagalba Lietuvai siekiant atkurti nepriklausomybę. Paroda pristato Lietuvos nacionalinėje bibliotekoje saugomus vertingus lietuvių emigrantų archyvinį ir spausdintų dokumentų rinkinius.

Gausi lietuvių emigracija prisidėjo prie tautos formavimosi, tautinio išsivadavimo judėjimo, turėjo įtakos krašto kultūrai (ypač kai buvo uždrausta lietuviška spauda 1864-1904 m.) bei ekonominiam gyvenimui. Besikuriantys laisvoje šalyje mūsų tautiečiai ėmėsi aktyvios kultūrinės, visuomeninės veiklos. Ši veikla sukūrė reikšmingą dokumen-

tinį paveldą (visuomeninių organizacijų archyviniai dokumentai: protokolai, mokesčių apskaitos knygos, susirašinėjimas, nuotraukos; taip pat spausdinti dokumentai: knygos, periodiniai leidiniai, smulkioji spauda), kuris pastaruoju metu mažai tyrinėjamas ir populiarinamas. Visas išvardintas spausdintas ir dokumentinis paveldas yra svarbi Lietuvos kultūros ir istorijos dalis, o paroda „Pirmoji banga” būtent ir yra skirta šios Lietuvos kultūros ir istorijos paveldo dalies sklaidai.

Parodoje eksponuojamos lietuvių draugijų JAV dokumentų, nuotraukų, lietuvių leidžiamų knygų, periodinių leidinių, to meto žymių asmenybių laiškų kopijos. Parodą „Pirmoji banga” taip pat papildys eksponatai iš Balzeko lietuvių kultūros muziejaus kolekcijos.

Parodos „Pirmoji banga” atidarymas vyks š.m. vasario 16 d., šeštadienį, 6 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Adresas: 6500 South Pulaski Road, Chicago, IL. 60629. Telefonas pasiteiravimui – 773-582-6500. Paroda Balzeko lietuvių kultūros muziejuje veiks iki š.m. kovo 2 dienos.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

LR generalinio konsulato Čikagoje inf.